

Tota la Sagrera

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LA SAGRERA

NÚM. 203 • ABRIL 2024

Foto: Denis Matas

LA TORRE DEL FANG

»» Coneix els nostres
CURSOS HOMOLOGATS

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

**IMATGE PER AL DIAGNÒSTIC
I MEDICINA NUCLEAR**

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ/TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

RADIOTERÀPIA I DOSIMETRIA

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

HIGIENE BUCODENTAL

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: MATÍ

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ

CURES AUXILIARS D'INFERMERIA

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ/TARDA

Pregunta'ns pels nostres cursos de «««
FORMACIÓ CONTINUADA

Edita:

Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera

Equip de redacció:

Agustí Carrillo, Jaume Matas, Oleguer Méndez, i Antonio Ibáñez.

Redactors:

Jaume Matas, Joan Pallarès, Ester Magdaleno (Betevé), Oleguer Méndez, Sindicat Habitatge de la Sagrera, Comissió Festes la Sagrera, Josep Maria Gil, Rafael Torres, Jordi Aragonès, Rut Vilela (Institut La Sagrera St Andreu), Jordi Vilagut (LSEM per les lletres), Albert Jané, Agneta Domínguez (La Sagrera Es Mou), Joan Gironès (Centre Documentació), Antonia Luengo, Benjamí Mercader, Mireia Manjón (Centre Canòdrom, Janet Recasens (Acompanya't), Amanda CM (La Sagrera en femení), Gemma Solsona (Residència i centre de dia La Sagrera), Lorena Sanz (Biblioteca La Sagrera), Àlex Vidal (Associació cultural Espai30), Margarita Riera (Mirada de Dona), Carlos Plaza (Llibreria Ulises), Antonio Ibáñez, Rosa Batalla (Ca la Rosa), Rosó Vicedo (grup Quilling), Juan López Álvarez (PhotoSagrera), Elisabeth Ulibarri (Espai Jove Garcilaso), Núria López-Ribalta (Llotja), Susanna Serra, Agustí Carrillo.

Correcció:

Agustí Carrillo

Publicitat:

Francisco Jiménez · 686 041 302

Maquetació revista:

Denis Matas

Associació de Veïns de la Sagrera:

Casal de Barri Torre de la Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66
Barcelona 08027 · Tel. 93 408 13 34
avv.lasagrera@gmail.com

Blog de l'Associació

www.avvlasagrera.com

e-mail revista Veïns de la Sagrera:

totalasagrera@gmail.com

Facebook:

Associació de veïns i veïnes de la Sagrera

Imprimeix:

Gram Graf SCCL · Tel. 93 389 94 67
Dipòsit legal: b-19006-2012

La revista TOTA LA SAGRERA i l'AVV no es fan responsables del contingut de les informacions signades pels redactors, col·laboradors o particulars.

Amb el suport de:

EDITORIAL N. 203

ABRIL 2024

LA TORRE DEL FANG, PENJA D'UN FIL...

La Torre del Fang és testimoni resilient de la història del barri de la Sagrera, resistint les adversitats que l'entorn ha imposat: obres, ocupacions i incendis... Avui, la preservació de la Torre del Fang es presenta com una tasca urgent i ineludible. Aquest edifici no només és un monument, sinó un pilar del nostre patrimoni com a barri, i com a antic territori de Sant Martí de Provençals, una "reliquia" viva de la nostra identitat col·lectiva. La responsabilitat recau sobre l'Administració, en concret l'Ajuntament de Barcelona, per a intervenir amb una restauració immediata. El futur de la Torre del Fang penja d'un fil, i només una intervenció restauradora pot evitar la seva pèrdua irreversible.

Amb aquesta urgència en ment, diverses entitats hem treballat conjuntament (taula treball Torre del Fang) per desenvolupar un document que no només la restauri, sinó que també la transformi en un motor de dinamisme comunitari. Aquest projecte s'inspira en la integració de la Torre amb l'entorn, proposant la creació d'una àrea exterior que combini horts urbans i vinyes. Aquest espai compartit amb els districtes de Sant Andreu i Sant Martí, aspira a convertir-se en un centre d'aprenentatge i connexió amb la història local.

La visió de la "Casa del Parc" preveu la utilització de la Torre del Fang com a centre d'interpretació de les activitats històriques de la zona rural. A través d'exposicions i espais d'experimentació, es donarà vida a les narracions del passat, obrint una finestra cap a les vides i les feines dels antics habitants de Sant Martí de Provençals. Aquest centre no només preservarà la memòria col·lectiva, sinó que també serà un recurs educatiu viu per a les generacions futures amb visites dinamitzades a escoles, instituts i veïnes i veïns interessats.

Així, la restauració de la Torre del Fang no només és una qüestió de conservació arquitectònica, sinó també un compromís amb la construcció d'un futur compartit, en què la història i la comunitat es fusionen per crear un llegat perdurable.

Per això, en aquest número, volem destacar la importància de la Torre del Fang amb la seva història, opinions i cridar l'atenció sobre la seva situació actual. És necessari que prenguem consciència de la seva fragilitat i de la necessitat urgent d'actuar per protegir-la.

JAUME MATAS PEDRA | PRESIDENT AVV LA SAGRERA

Els nostres horaris d'atenció a les veïnes i veïns:
Dilluns, dimecres i divendres de 18:00 h a 20:00 h

Ens trobaràs:
Casal de Barri Torre de La Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66-Barcelona 08027
Telèfon 93 408 13 34

Escriu-nos al correu:
avv.lasagrera@gmail.com

El nostre web:
www.avvlasagrera.com

La vil·la romana de la Sagrera, la del Pont del Treball, és l'antecedent més antic d'un assentament agrícola a la zona d'influència sagrerenca; davant d'això no és casualitat la situació de la mil·lenària església de Sant Martí, i tampoc ho deu ser la posició de la Torre del Fang, a la qual, les mínimes recerques arqueològiques situen, almenys, un parell de segles anterior a la que documentalment és la primera referència escrita a meitat del segle XV.

Tot plegat, però, no sustenta la falsificació històrica sobre que el nom de Provençals ve dels cavallers que a inicis del segle XII acompanyaren Dolça de Provença, esposa de Ramon Berenguer III, ni que la casa fos de la Comtessa; aquesta llegenda sorgeix al segle XIX, quan el Romanticisme vol regalar-nos una història basada en interpretacions imaginades.

El 23 de febrer de 1559 apareix la Torre en el dietari de la Generalitat com a Torre de la Verge Maria, que abans havia estat anomenada del Diable, cosa que indica una antiguitat llunyana, com ho fan les dades arqueològiques.

Diverses referències ens situen la Torre del Fang en els setges de Barcelona durant el segle XVIII o a inicis del XIX; i va ser utilitzada pels militars francesos, sent origen d'una altra llegenda millor fonamentada en fets reals. Sigui quina sigui la cronologia, Joaquim Rivera i Cuadreny (l'il·lustrat mestre d'obres que va construir Ca la Filomena, sogre del Dr. Cararach i emparentat amb la crema de la societat andreuca i sagrerenca), escrivia el 1887 que bona part de la gent al municipi de Sant Martí creien que la Torre del Fang era molt anterior al temple de Sant Martí, al Fondal.

Propietat del XXVIII Baró d'Albí, Francesc de Sales de Rocabruna i Jordà, la Torre i les 20 hectàrees de regadiu que l'envoltaven passaren a la seva mort, el 1874, a propietat de la seva filla, Maria Josefa de Rocabruna i Pascual. La XXIX Baronesa d'Albí, en testament atorgat el 8 de juliol de 1884, deixa com a hereu del títol i altres propietats al nebot, Marià de Montoliu i de Rocabruna, i reparteix les terres de la Torre del Fang entre Monsenyor Tomàs de Sivilla, bisbe de Girona entre 1877 i 1906; el Pare Antoni Anglada i Fontrodona, rector de l'Escola Pia; Lluís Ferran d'Alós i de Martín, primer marquès de Dou (títol pontifici) qui actuà com a marmessor; i una petita part a Rafael Elies i Aleñà. La marquesa moriria el 1890.

El 1897, el dia següent a l'annexió dels pobles del pla a Barcelona, la Torre del Fang queda dins del Districte IX, el de Sant Andreu, sempre separada del de Sant Martí, i en les successives divisions per barris va seguir formant part de la Sagrera.

El 1918, davant la construcció d'una estació de mercaderies ferroviàries gairebé a tocar, el Fomento de Obras y Construcciones SA adquireix la Torre i els seus terrenys com a dipòsit de materials en poder comptar amb un moll de vies de càrrega propi. L'edifici es farà servir, segons les èpoques, com a oficines, servei mèdic o serveis de personal d'aquella empresa.

El 1962 la Torre del Fang és inclosa al catàleg patrimonial de la ciutat, però llavors el Foment iniciava un seguit de construccions en bona part dels terrenys que incloïa el seu Dipòsit, només es conservaria la zona ferroviària i la Torre. Això dura fins que l'abandonen passat el 1980, quan passaria a mans municipals, qui la va restaurar el 1986, i la va fer acollir, primer, l'Arxiu Municipal de Sant Martí, bona part abandonat a les golfes de la seu municipal martinenca de Valentí Almirall a l'actualitat, per passar després a residir el Centre de Recursos Pedagògics.

El Pla ferroviari i l'arribada de l'alta velocitat a la Sagrera comportava l'enderrocament de la Torre del Fang, ja que coincidia amb la sortida del túnel Sants-La Sagrera, per sota del carrer Mallorca. El 2008, el govern del PSC-ICV va presentar

el projecte de “desconstruir-la” pedra a pedra per a muntar-la, quan escaigués, a un altre lloc. Arribà al plenari del Districte i va ser retirada la proposta quan l'oposició en bloc, CiU, ERC i PP, amenaçaren tombar-la a la Plaça de Sant Jaume on el govern no tenia majoria, i això va obligar a rebaixar uns metres la sortida del túnel.

No va ser la darrera batalla, ocupacions, bretolades, descara han continuat aquests darrers vint anys. Les pedres no parlen, però grinyolarien si poguessin lamentar l'abandonament que senten; el que és, sense dubte, l'edifici més antic de la Sagrera continua sent una teulada sense ànima, quan hi ha tant caliu humà que es deleix per omplir-la de contingut.

Joan Pallarès-Personat

PROLIFEREN DE NOU ELS ASSENTAMENTS A L'ENTORN DE LA TORRE DEL FANG

Els veïns alerten del perill de l'assentament adossat a les façanes de la masia d'origen medieval, força degradada i pendent de rehabilitar

Els assentaments tornen a ser visibles al voltant de la Torre del Fang, la masia d'origen medieval ubicada a la Sagrera i en desús des de l'any 2.000. Poc abans d'acabar el 2023, van aparèixer les primeres barraques, que han augmentat les últimes setmanes. N'han aparegut en quatre punts diferents: un adossat a les parets de la Torre del Fang, l'altre a sota del pont de Calatrava i dos més a tocar del carrer de Huelva.

La proliferació d'assentaments a la Torre del Fang no és un fenomen nou. Ja es va ocupar el 2018 i, de fet, el gener del 2019 hi va haver un incendi amb una desena de persones ateses. És per això que els veïns, preocupats, alerten que l'aparició de noves barraques posen en perill la masia històrica, que ja es troba molt degradada.

Segons explica a betevé una de les persones que hi viu, en Wahid, als assentaments propers a la Torre del Fang hi conviuen una dotzena de persones. A la banda de sota del pont de Calatrava, distribuïts en tendes de campanya i barraques, també hi viuen una desena de persones més.

A tot plegat, s'hi han de sumar els assentaments que hi ha davant de l'antiga estació de mercaderies a la Sagrera, en solars buits ja des de fa anys. Oleguer Méndez, de l'Associació de Veïns de la Sagrera, explica que en l'últim mig any cada mes s'hi fan un parell d'assentaments nous. Calculen que n'hi ha uns vuit en tota aquesta àrea entre els de davant l'estació i els de la Torre del Fang.

Segons detalla l'Ajuntament a betevé, tant Serveis Socials com la Guàrdia Urbana treballen conjuntament amb el districte de Sant Andreu per fer control i seguiment de les persones

que ocupen els assentaments a l'entorn de la Torre del Fang. El consistori reconeix que en els últims anys s'ha desallotjat aquest espai diverses vegades i el districte de Sant Andreu ha realitzat actuacions per evitar l'ocupació com la instal·lació d'una tanca transparent al carrer del Clot. No obstant això, han tornat els assentaments que hauran de desallotjar amb l'inici del projecte de reurbanització de l'entorn previst per engegar durant la segona meitat del 2024. Segons el districte, les persones implicades ja estan informades i se'ls ofereix serveis d'atenció social i allotjament.

A l'Associació de Veïns de la Sagrera els preocupa especialment l'estat de la Torre del Fang pel seu valor històric com a edifici. “A veure si allò que no va ser capaç de destrossar la tuneladora del túnel de l'AVE, s'acabarà destruint per negligència administrativa”, sentència l'Oleguer Méndez.

Els veïns també demanen que es faci el projecte de rehabilitació de la Torre del Fang “per evitar que s'acabi cremant o caient”, ja que amb la reurbanització de l'entorn no es preveu intervenir en l'edifici.

Ester Magdaleno - 16 de febrer de 2024 - Betevé

QUÈ ES PRETÉN AMB UNA PROPOSTA COM AQUESTA?

De nou, o una vegada més, els tècnics d'urbanisme de l'Ajuntament ens volen fer la vida impossible als veïns de la zona nord de la Sagrera i anul·lar la plaça de la palmera. Com es pot veure a la imatge del projecte de remodelació de la Meridiana, els vehicles que obligatòriament han de sortir des d'Olesa i Cienfuegos si volen sortir en direcció Girona ho tenen impossible amb aquesta proposta. Què hauran de fer? Doncs haurien de seguir per la Meridiana fins a Felip II, pujar per aquest carrer fins girar pel d'Olesa i, en arribar a Garcilaso baixar per ell, i finalment poder tirar direcció al Vallès, França o Girona. És a dir, el que ara es fa en 200 metres, llavors caldrà fer més d'un quilòmetre per al mateix objectiu, sortir de casa.

Podem entendre que en un principi els tècnics redactors del projecte no han tingut en compte els grans pàrquings que hi ha als carrers d'Olesa i Cienfuegos, els quals, com hem exposat, tenen com a únic punt de sortida el del carrer Olesa cap a la Meridiana; però un cop que en les diferents reunions ho hem notificat i així ho hem exposat a les al·legacions presentades i desateses, ja no ho podem considerar un descuit, sinó una nova intenció de discriminació llargament mantinguda per l'ajuntament respecte a la part muntanya de la Sagrera, a la qual ha mantingut aïllada de la resta del barri durant molt de temps, inclús per aquelles persones que quan ho desitjaven no podien ni anar a missa a l'església del barri.

Només cal recordar que a la passada remodelació de la Meridiana els tècnics municipals ens van tenir més de mig any discutint per tal de no fer malbé la plaça, fins que, per sort, l'alcalde Joan Clos va venir a posar la primera pedra del Centre Garcilaso, i allà els veïns li van poder exposar el perjudici que comportava aquella tossudesa dels “suposats” experts en urbanisme. Un cop escoltades les justificacions veïnals, va ser el mateix alcalde el que ens va donar la raó, que no és un altra cosa que el que avui tenim, el que des de bon principi demanaven els veïns i l'AVV de la Sagrera per tal de garantir la no eliminació de la plaça (actuals Jardins de M. Àngels López Ayala).

Per cert, en cap moment s'han produït aquells problemes, ni de circulació ni de convivència, que els tècnics d'urbanisme pronosticaven.

Al mateix temps, i tal com hem exposat a les al·legacions, no entenem, ni estem d'acord en el fet que calgui fer un node (o ametlla) al centre de la Meridiana, ja que considerem que no tindrà cap ús, pel sol fet que ningú assenyat es posarà a llegir o hi serà amb els fills o nets en mig de sis carrils de circulació, més els dos carrils de bicis. Però encara trobem pitjor que per fer aquesta ametlla s'hagin d'apropar els tres carrils de circulació al costat de l'actual zona infantil; és a dir, que ni al mig ni a l'actual plaça podem estar sense fums ni sorolls. Sant tornem-hi, un altre cop a inutilitzar la plaça.

No podem més que tenir esperança que el nou govern modifiqui aquest disbarat que no beneficia a ningú i perjudica a molts veïns, per tal de poder mantenir la plaça per a infants i veïns i que sortir direcció Girona no es converteixi en una gimcana veïnal.

Oleguer Méndez, Avv de la Sagrera

HABITATGE: UN DRET CIUTADÀ

SINDICAT D'HABITATGE DE NAVAS, SAGRERA I CONGRÉS

Hola de nou veïnes!

Algunes haureu sentit a parlar de nosaltres o us vau llegir aquells articles que vam publicar fa un temps, d'altres haureu vist col·lectius i sindicats similars a les notícies, i unes altres, haureu tingut converses sobre nosaltres i l'habitatge. Som el **sindicat d'habitatge de Navas, Sagrera i Congrés**.

Qui som, què fem i per què ho fem, però, no és només el que surt a les notícies i al diari, tot i que transmeten la veritable idea que som les que molestem als de dalt i lluitem en contra de les seves imposicions. Però, a més d'això, fem moltes altres coses per organitzar-nos i posar-nos d'acord. Justament, en aquest breu article volem destacar la importància d'organitzar-nos per fer front al monstre que ens devora dia a dia, aquell que puja el preu i encareix la vida, aquell que ens fa fora de casa i que no veu persones, sinó benefici econòmic. Aquesta és la lògica que segueix el sistema en el qual ens trobem immersos, i davant del qual, per tant, hem de sortir per fer-li front i crear nous poders que articulin la vida en societat. Això, inevitablement, demana organitzar-nos nosaltres mateixos per gestionar la nostra vida, ja que, com innombrables cops hem vist, l'estat capitalista no ens ajudarà; fa temps que ho sabem, la política o la fas o te la fan.

Però, bé, **de què parlem quan diem que hi ha un problema amb l'habitatge?** Parlem del fet que l'habitatge està immers en el mercat, integrat com un bé de mercat més del qual treure'n benefici. **Què comporta això?** Els preus poden ser pujats lliurement (les lleis de regulació del lloguer que existeixen, i que malauradament sovint es passen per alt amb impunitat, són fruit de la lluita social i veïnal), per tant, l'especulació és una pràctica més que recurrent en el mercat immobiliari: comprar un pis i vendre'l més car, pràctica constant dels fons voltor, mal

anomenats fons d'inversió. **Què provoca això?** Processos de gentrificació on les veïnes amb menys poder adquisitiu se n'han d'anar i venen de noves amb més poder adquisitiu, així la vida al barri es va encarint. **Ens queda lluny això a la Sagrera?** NO! Això és el que porten les obres de l'AVE, pisos d'obra nova de lloguers inassequibles per a la gent del barri. Com podem veure el barri patirà una gran transformació amb aquesta nova estació; cap a bé? No.

Aquest només n'és un, d'exemple, però en tenim d'infinitos on les conseqüències del fet que l'habitatge sigui un bé de mercat perjudica les treballadores de sempre. I això no ocorre perquè sí, no passa només amb l'habitatge. Aquest es troba dins d'un sistema econòmic que, com hem dit, no té a les persones i les seves necessitats i benestar com a centre, sinó que allò principal és l'increment de capital en la falsa presumpció de creixement infinit, quan és obvi a simple vista que és impossible el creixement infinit. I l'habitatge no es troba separat d'aquesta dinàmica, sinó que es busca trobar el màxim benefici a través d'aquest, passant per sobre de les nostres vides, comunitats, barris, pobles i ciutats.

Per tant, tornant al que dèiem abans, l'única solució possible és organitzar-nos com a barri per fer-hi front i superar aquesta situació de domini. La situació és més complexa que l'exposat aquí, òbviament, però necessitem aquesta crida per fer-nos conscients que la responsabilitat d'un nou present està en les nostres mans, i no en les mans de qui governa. Només l'autogestió obre les portes de la participació directa a la quotidiana convivència.

Per això: **vine al sindicat i organitza't!**

Comissió de Festes de la Sagrera, moment de l'entrega del premi a les entitats que tenen un projecte esportiu singular.

LA COMISSIÓ DE FESTES DE LA SAGRERA estem d'enhonorabona! El divendres 12 d'abril, el Districte de Sant Andreu i el Consell de l'Esport ens van fer entrega del premi a les entitats que tenen un projecte esportiu singular en l'àmbit de la diversitat funcional, en reconeixement per la cursa adaptada de la Sagrera per a infants amb discapacitat funcional.

A més d'aquest apunt, en breu tenim la **nit de Sant Joan** a tocar i ja tenim a punt el programa d'actes per a la revetlla d'aquest 2024. Començarà a les 21 h del vespre amb l'arribada de la **Flama del Canigó** a la plaça dels Jardins d'Elx i, com ja és tradició, l'**Agrupament Escolta i Guia Pau Casals** serà qui s'encarregarà

de fer-la arribar al barri. Tot seguit, es farà la lectura del manifest i **Drac, Diables i Gegants** faran l'encesa de la foguera.

A les 22h, tindrà lloc el sopar a la fresca, on podreu portar el vostre menjar i nosaltres posarem les taules, les cadires i el servei de bar. L'aforament és limitat i cal reservar els tiquets anticipadament. El preu és de 4 euros per persona i inclou dues consumicions. Podeu trobar més informació a www.festesdelasagrera.cat.

Després, el **DJ Jorge Gee** serà l'encarregat de fer-nos baixar el sopar tot ballant.

Us hi esperem!

COMUNITAT ENERGÈTICA LOCAL A LA SAGRERA, MOLT MÉS QUE PLAQUES SOLARS

Avui dia, la transició cap a les energies renovables és un fet inqüestionable. Incentivar la producció d'energia pròpia, com ara l'energia solar fotovoltaica, i millorar l'eficiència energètica dels habitatges són accions essencials en un context d'urgència climàtica. Aquestes iniciatives no solament responen a una necessitat urgent, sinó que també són passos indispensables cap a l'assoliment de l'autonomia energètica.

La Unió Europea, a través dels **Fons Next Generation**, destina una quantitat significativa de recursos per a promoure aquesta finalitat. Perquè aquests recursos arribin de forma eficaç, és clau utilitzar les eines correctes, i amb aquest objectiu s'està impulsant la creació de **COMUNITATS ENERGÈTIQUES LOCALS**, una iniciativa enfocada a la ciutat, a nivell de barris o districtes. La Sagrera, el nostre barri, no vol quedar-se al marge d'aquestes iniciatives, per això ara s'està iniciant el procés per constituir la pròpia Comunitat Energètica Local.

A la terrassa del restaurant **Mescladís**, un projecte inclusiu de la **Bostik**, i per parlar de com impulsar la Comunitat Energètica al nostre barri, ens trobem en Jorge, que és el coordinador de projectes de la **Nau Bostik**; en Silvano, dinamitzador comunitari de la cooperativa **La Fàbrica@**; la Gemma i l'Eloi, coordinadora de projectes de Comunitats energètiques i tècnic de la cooperativa **Azimut 360**; i qui signa aquesta ressenya.

En **Silvano** ressalta que la nostra societat està experimentant una transició ecosocial. Aquest canvi implica un moviment cap a una nova manera de viure i consumir energia, transformant-nos de simples consumidors passius a autoproductors actius. L'enfocament no se centra en accions individuals, com la instal·lació de plaques solars en balcons o terrats, sinó en projectes comunitaris. **Aquests projectes aborden àrees com l'eficiència energètica, la rehabilitació d'edificis, el subministrament d'energia renovable a petits comerços, la mobilitat elèctrica compartida, la formació i la creació de llocs de treball, així com la lluita contra la pobresa energètica, incloent-hi la promoció d'estalvi energètic.**

Durant la trobada, surt a la conversa de manera continuada el caràcter comunitari i col·lectiu del projecte, per això en **Jorge veu important que les entitats i grups de la Sagrera s'hi**

impliquin d'una o altra manera, per tal d'anar avançant en l'impuls del projecte, una primera fase del qual ha de ser la conformació del Grup Motor. Informa que ja han mantingut contactes amb l'**Associació Veïnal de la Sagrera**, amb la gestora de la **Torre de la Sagrera**, amb la **Nau Ivanow** i amb la **biblioteca La Sagrera - Marina Clotet**. També s'ha contactat amb **Globus Vermell** i **Trèvol**, dues de les iniciatives que desenvolupen la seva activitat a la nau Bostik.

Donada aquesta gran sensibilització pels temes mediambientals i per les iniciatives relacionades amb la transició energètica i totes les seves derivades, de vegades hi ha gent que es pregunta per la fiabilitat dels projectes, per la seva solidesa tècnica, per la capacitat professional d'assolir amb èxit els reptes plantejats. Aquí, **la Gemma i l'Eloi destaquen el paper fonamental de la cooperativa Azimut 360** en assegurar l'acompanyament tècnic en tot el procés, avalat per la seva extensa presència a Catalunya on impulsen projectes similars. Segons la seva opinió, **no es tracta només d'assegurar el bon funcionament d'unes plaques fotovoltaïques, tema ja de per se cabdal, sinó d'aprofundir en un canvi de paradigma posant l'accent en temes socials, en tot allò relacionat amb l'eficiència i rehabilitació, l'autoproducció i el consum responsable, la mobilitat elèctrica compartida, la formació professional.** Són totes elles facetes a les quals des d'**Azimut 360** donen respostes que fan que el **projecte sigui viable en termes econòmics, socials i mediambientals** per a la Sagrera i la gent que hi viu.

De la trobada han sortit moltes altres idees, però l'amplitud d'aquest article no permet incloure-les totes. En el marc de les Festes de Primavera de la Sagrera, hi ha la intenció d'organitzar un acte obert a la gent interessada a desenvolupar el projecte i seguir fent tasca de difusió. L'objectiu no és altre que **anar avançant en la futura constitució del Grup Motor de la Comunitat Energètica Local de la Sagrera**, que permeti tenir l'eina adequada per impulsar de manera decidida les idees que han sortit durant la conversa i que donen cos al projecte.

Josep Maria Gil Martínez
Avv de la Sagrera

DIVAGANDO CONMIGO MISMO

Ahora que el mundo laboral ya no me quiere, bueno hace varios años que ya no me quiere, parte de mi tiempo lo invierto en hacer puzles y paseos por el barrio, paseos de los cuales no siempre vuelvo satisfecho, sino divagando.

No entiendo por qué hay tantos vecinos que no comprenden que la limpieza del barrio no es cosa solo del ayuntamiento, no creo que en su casa tiren los envases y bolsas vacías debajo de la silla del comedor ¿por qué sí lo hacen en los bancos de la calle o plaza donde por algo se sientan un rato? Igual que algunos dueños de perros que son incapaces de comprender que deberían recoger las heces que dejan en el suelo sus mascotas. Y esperemos que no prospere una nueva moda, dejar la bolsa de basura en el suelo junto a la papelera, ¿es que en su casa la dejan también junto a la papelera del escritorio? Ya sabemos que todas las normas tienen su punto débil y esta de que el hombre desciende del mono también, porque algunos descienden del cerdo.

A veces también se encuentra un pequeño respiro ¡¡una lavandería del barrio ha facilitado un lugar donde cambiar o leer libros mientras esperas la colada!! Cierto que casi nunca nos quedamos ahí esperando, pero un día sí había

una persona leyendo, pero al fijarme ¡¡lástima!! lo hace con el móvil. También hay colegios que con un gran cartel nos hacen partícipes de sus directrices; leemos la última “feministas”, ¿cómo tengo que interpretar esta expresión?, ¿los demás no lo son, o no se atreven a decirlo? A mí me suena al otro extremo de un pasillo donde se lee “machistas”; quizá igualitario tendría otro sonido. Pero una y otra me llevan a pensar que en instituciones y empresas, tanto públicas como privadas, si hay que cubrir unos puestos laborales o directivos, igual uno que cien, qué más da que todos sean mujeres u hombres, mientras sean los más capacitados para ese lugar, los demás que no estorben apoyados en porcentajes.

Pero bueno, confío en que mi próximo paseo sea más relajante; quizá será mejor que busque puzles más complejos y confiar en que mi conflicto con los colores me abstraigan de otros temas.

Gracias por su atención y lectura.

Rafael Torres

JA ÉS PRIMAVERA A L'HORT DE LA FERROVIÀRIA

Les males herbes? Ens hem acostumat a parlar de males herbes perquè neixen on nosaltres no volem i ho fan justament quan no ho volem. En realitat no són tan dolentes com sembla, ja que poden aportar moltes vitamines i minerals al nostre cos. Algunes es poden fer servir per preparar solucions que vitalitzen les plantes i que controlen plagues, com l'ortiga, la dent de lleó, la cua de cavall, etc.

Aigua. Aquest any tenim problemes amb l'aigua per regar l'hort; hi ha manca d'aigua als pantans de tot Catalunya per falta de pluja. Al nostre hort fem servir la regadora que no gasta tanta aigua i a la mainada els agrada molt; això, no obstant, és un sistema molt esclau. El millor moment del dia per regar les plantes i arbres és al capvespre, no ho hem de fer mai als migdies d'estiu.

Albergínia. Els grecs i els romans també en coneixien el cultiu, i d'aquí es va estendre per bona part d'Europa. Fem la sembra entre el desembre i el gener, i et recomano que conservis la llavor en un lloc molt fresc o a la nevera. L'enemic de l'albergínia és l'escarabat de la patata, *Leptinotarsa decemlineata*, que es menja les fulles i les flors.

Cebes. Les que tenim a l'hort són les de Figueres, de les comarques de Girona. La sembra és al gener o febrer, cosa que et permetrà collir-ne entre el juliol i l'agost. Com a malaltia, cal posar especial atenció a la mosca de la ceba *Delia Antiqua*, i els tractaments amb sofre i compostos rics en coure són un bon preventiu. Et recomano que guardis les llavors al refrigerador. Si tens la possibilitat de regar amb degoteig, afavoriràs un bon desenvolupament. Els millors resultats productius es donen en terreny en què no s'ha fet anteriorment cap cultiu.

Per fer una visita a l'hort de La Ferroviària de la Sagrera solament cal trucar al telèfon 93 340 86 75, de la bibliotexca

Marina Clotet, la qual fa visites guiades. **No falteu!**

Volem aprofitar per mostrar-vos algunes fotos on apareixen alguns dels avis de la Residència La Sagrera, en una de les visites a l'hort, i una foto de nens d'un centre educatiu, dos dels col·lectius que fonamenten el projecte que l'AVV de la Sagrera duu a terme a La Ferroviària des de fa anys.

Jordi Aragonès

SEGUEIX-NOS A LES NOSTRES XARXES SOCIALS

@mercatfelipii

Mercat Felip ii

I ASSABENTA'T DE TOT EL QUE PASSA AL NOSTRE MERCAT, NOVETATS, PROMOCIONS I MOLT MÉS

RECLAMACIÓ DE LES FAMÍLIES INSTITUT LA SAGRERA – SANT ANDREU

A les famílies d'aquest institut, que ara estem ubicats als mòduls de l'antiga escola La Maquinista al carrer. Fernando Pessoa, ens va sorprendre la notícia que el curs vinent volen reduir la línia de 2n de Batxillerat. Així de cop, els nostres fills i filles potser no podran continuar aquest curs ja que redueixen recursos i professorat com expliquem a sota. Pensem que els veïns ho han de saber, ja que és un dels futurs instituts del barri.

Recentment s'ha fet una reunió al centre educatiu per presentar les assignatures que hauran de cursar els nostres fills i filles, canvis previstos, orientació per a les PAU, etc. Dintre d'aquestes informacions habituals ha sortit la possibilitat prevista per les institucions corresponents de passar de les dues línies que actualment té el centre per a primer de Batxillerat a una única línia per a segon que agrupi els 40 alumnes que continuarien al centre. El simple fet que s'estigui plantejant aquesta opció ens genera desconcert i preocupació per tot el que implica. Vam començar Batxillerat al centre on es plantejaven que serien dues línies. Lògicament es va entendre que aquestes dues línies es mantindrien 1r i 2n curs. Aquest possible canvi de criteri per al 2n curs té unes conseqüències que ens agradaria que es valoressin:

1. S'està parlant d'un únic grup de 40 alumnes per a les assignatures comunes. Aquesta massificació no pot garantir una qualitat educativa en un curs tan exigent com és un 2n de Batxillerat.

2. L'institut encara està ubicat en barracons de segona generació, motiu pel qual no existeix una infraestructura capaç d'encabir tants alumnes en una única aula.

3. Actualment els nostres fills i filles estan cursant un itinerari educatiu d'acord amb la carrera universitària a la qual tenen previst poder optar. El fet de reduir recursos per al proper curs fa que el centre no pugui oferir totes les matèries de modalitat que actualment s'estan cursant i que obligui a l'alumnat, o bé a adaptar els plantejaments que tenen pel fet d'haver de canviar ara les matèries que es poden oferir des del centre o bé a buscar fora del centre aquestes assignatures que no es poden oferir per manca de recursos. En qualsevol dels dos casos genera un greuge important a l'alumnat.

4. Com a famílies sentim que la promoció dels nostres fills i filles està sent molt perjudicada. Vam apostar per un centre de nova creació amb unes garanties en el projecte educatiu i aquest

canvi a meitat del Batxillerat fa que no es compleixin aquestes garanties i que, a més a més, comporta un canvi de metodologia. Creiem que és un greuge comparatiu amb altres alumnes d'altres centres del nostre districte. Es tracta d'una mesura que només afecta l'alumnat d'aquest centre i només a la promoció del 2007.

5. Estem preocupades per la continuïtat del procés d'aprenentatge dels nostres fills i filles donat que el segon curs ha de ser preparatori per a les PAU i amb les condicions que s'estan oferint amb 40 alumnes per aula i una disminució de l'oferta educativa no ho veiem viable.

6. No ens oblidem tampoc que aquest alumnat de 2007 serà el primer que s'enfrontarà a unes proves de selectivitat encara no definides i incertes. En un moment en què l'educació a Catalunya s'ha situat a la cua de la majoria de comunitats autònomes i en que l'alumnat es presenta per primer cop a les noves proves de selectivitat, reduir recursos en aquest moment i en aquest curs ens resulta del tot incomprensible i incoherent. Precisament per aquests canvis que hi haurà s'hauria de dotar el centre de suficients recursos que garanteixin la qualitat educativa que hi ha hagut fins ara i que l'alumnat tingui les mateixes oportunitats que qualsevol altre alumne d'altres centres. No se'ls pot penalitzar minant la qualitat i atenció educativa.

7. El fet que aquest any es pugui reduir la oferta educativa a 2n de Batxillerat no permetrà la possibilitat que altres alumnes d'altres centres puguin venir a cursar estudis al nostre centre, ja que s'arriba, no ja a un rati màxim de 35 alumnes, sinó a un rati massificat, perquè parlem de 40.

8. Finalment creiem que any darrere any s'està maltractant l'equip docent i l'equip directiu per no creure en el seu projecte educatiu i permetre que puguin finalitzar l'etapa de Batxillerat en les condicions òptimes que haurien de ser i que es van acordar quan es va iniciar aquesta etapa.

Per tot això, agraiem que tingueu en compte el nostre neguit i la nostra preocupació i que l'opció de tancar aquest any una línia de 2n de Batxillerat no estigui sobre la taula i es garanteixi la continuïtat de tot l'alumnat de la mateixa manera que van començar aquest primer curs.

Agraiem també que no es jugui amb l'educació i futur dels nostres fills i filles.

Ruth Vilela,
AFA Institut La Sagrera - Sant Andreu

Kmverd
PRODUCTE FRESC, NATURAL I DE PAGES
C/ Josep Estivill, 33, Barcelona | +34 626 926 436 | @kmverd

federòptics
Pre-Visió

El teu centre visual de referència

EL NOSTRE EQUIP T'ASSESSORARÀ I T'OFERIRÀ LA SOLUCIÓ VISUAL QUE MÉS S'ADAPTI A TU, JA SIGUIN ULLERES DE QUALSEVOL TIPUS, LENTS DE CONTACTE O SERVEIS D'OPTOMETRIA AVANÇADA.

PORTA LA
REVISTA I
TINDRÀS UNA
REVISIÓ*
GRATUÏTA

Som especialistes en:

- Ulleres graduades (monofocals, progressives...)
- Optometria especialitzada i pediàtrica
- Teràpia visual
- Control de miopia
- Lents nocturnes ORTO-K

Consulta totes les nostres especialitats i serveis

*Vàlid per 1a visita, examen de la vista, no inclou serveis especials. Fins 31/05/24
Cal demanar cita prèvia (telf-WhatsApp) indicant promoció revista.

C/ Gran de la Sagrera 111 Local - 08027 Barcelona

930 014 270 - 672 131 934

pre-visio@federopticos.com - www.federopticsprevisio.com

ERUDICIÓ AMB MAJUSCULES

mi, Albert Jané ha estat i és home de poques paraules, però de paraules molt clares. M'agrada la gent que parla poc, i més que poc, que parla el que cal i que, a la vegada ho fa amb precisió i claredat. Com ell”.

El públic es delectà amb les seves reflexions i anècdotes, com quan es va referir a la seva etapa a “Cavall Fort”, on va batejar els populars personatges de color blau enfundats amb barretina i pantalons blancs com a “barrufets”. Aquí l'Albert Jané va comptar amb el suport de dos amics i col·laboradors seus, en **Joaquim Carbó** i la **Mercè Canela**, que es trobaven entre els assistents i que amb les seves aportacions van enriquir encara més l'acte. En Carbó va competir en memòria, i superà en loquacitat, amb el convidat, tot esgarrapant somriures entre la concurrència, mentre la successora de Jané a la direcció de “Cavall Fort” elogià la tasca del mestre lingüista, alhora que posava en valor la seva condició humana que, cal dir-ho, quedà palesa en aquest acte que, com no podia ser d'altra manera, també inclogué un joc de paraules, aquest cop al voltant dels sinònims, i que tingué com a guanyadora la **Maite Treserra**. Així mateix, en el decurs de l'acte es va fer públic el veredict del certamen associat a la sessió, que en aquesta ocasió va tenir com a guanyador l'**Albert Ponsils**, de 26 anys, amb l'obra “L'arquitectura”.

El pròxim acte de La Sagrera Es Mou per les Lletres tindrà lloc el pròxim 19 d'abril, a les 7 del vespre, a l'Espai 30. En aquesta ocasió la Sagrera tornarà a engalanar-se per rebre dues figures estel·lars més: el rapsode i poeta **Celdoni Fonoll** i l'actriu **Lloll Bertran**. Us hi esperem!

Jordi Vilagut i equip de La Sagrera Es Mou per les Lletres

El passat 23 de febrer visità el nostre barri l'**Albert Jané**, lingüista, escriptor i traductor que protagonitzà una nova sessió impulsada per **La Sagrera Es Mou per les Lletres**. Als seus 93 anys, aquesta insigne figura donà als més de cinquanta assistents a aquest acte celebrat a l'**Espai 30** una lliçó de vida i saviesa, exhibint una prodigiosa memòria així com una il·limitada modèstia malgrat l'admirable trajectòria que l'avalava.

L'autor de “Signe”, una eina amb la que molts catalans vam aprendre a escriure la nostra llengua i espolsar-nos de sobre, així, la ignorància lingüística a què ens volgué condemnar el règim franquista, confirmà el que ja havia dit d'ell en Josep Faulí, primer director del diari “Avui”, rotatiu en què Jané va col·laborar entre 1976 i 1985 amb la seva columna “El llenguatge”: “Per a

PRIMER PREMI DEL CERTAMEN LITERARI DE FEBRER DE 2024 PER A L'ALBERT POSTILS I BRAGADO

L'arquitectura

L'Eva dubta si deixar la seva parella. El que la reté és el pes de la tradició, el fet de mirar enrere i veure tots els anys que porten junts com si fos una pel·lícula romàntica. El que l'espanta és l'endemà, la maleïda flama que només fa que pansir-se. La part positiva és que les disjuntives no li venen de nou, a l'Eva. És arquitecta, una professió que es debat entre el rigor matemàtic i la llibertat creativa. En lloc d'una margarida, decideix fiar el futur de la seva relació en una baralla de cartes. Si aconsegueix

construir un castell de naips a la primera, tot continuarà com fins ara. Si la fortalesa cedeix, final de la història. La seva paciència infinita, combinada amb un pols envejable, permeten que la figura aviat agafi forma. Els fonaments són sòlids i el segon pis ja és una realitat. Només queda coronar-lo amb la cúspide quan una ràfega d'aire arrasa amb tot. La ventada ha entrat per la finestra de l'habitació que la seva parella s'ha deixat oberta aquest matí. L'Eva ja ho havia vist abans de fer el castell, però ha pensat que així tot seria més fàcil.

LA SAGRERA ES MOU

El mes de novembre de l'any 1966 vam celebrar a la torre de Jaume I, de la Barceloneta, un sopar d'homenatge a Rafael Tasis i Joan Torrents, amb motiu de la publicació de la seva *Història de la premsa catalana* (Editorial Bruguera), una iniciativa del meu malaguanyat amic Joan Agut. Rafael Tasis hi va correspondre amb un parlament abrandat, com tots els seus, que Joan Agut va procurar amorosir davant els policies de la Brigada Social, que assistien a l'acte, i que prenien nota de tot, dient que en Tasis era un sentimental. Recordo molt bé que Rafael Tasis es va referir, amb molt d'èmfasi, als grups de comarques i de les diverses barriades de Barcelona que, d'una manera discreta, sense fer soroll, no deixaven de treballar per la causa i mantenien una incessant activitat cívica i cultural d'una gran qualitat i d'una gran eficàcia.

L'activitat associativa, cultural i cívica, de grans barris barcelonins, amb una personalitat tradicional molt definida,

com Gràcia o Sants, és ben coneguda de tothom, i a tots ens omple de satisfacció i tots ens en sentim solidaris. Però no són pas dos casos excepcionals. Justament ara no em sé estar de pensar en el meu estimat amic Nicasí Camps i Pinós, recentment traspasat, un prolífic autor teatral, vinculat tota la vida al seu barri del Poblenou, que pot enorgullir-se també d'una activitat cultural indefallent i d'una gran dignitat.

En altres barris demogràficament més modestos, aquesta vida cultural sol passar més desapercibuda. Però això no vol dir que no existeixi. Una quietud aparent no exclou que alguna cosa es mogui. Per exemple, **la Sagrera**. Encara que no ho pugui semblar, “**la Sagrera es mou**”. És el que he pogut constatar no fa gaire quan els directius de l'entitat que duu aquest nom tan escaient han tingut la gentilesa, que tant valoro i agraeixo, de fer-me protagonitzar una de les seves sessions habituals. Una sessió en què la nostra llengua era el pal de paller, l'eix

vertebrador de diverses actuacions lúdiques i literàries, i en què em vaig sotmetre de bon grat al severíssim interrogatori (tots fossin com aquest!) d'en Jordi Vilagut, un dels elements més conspicus de la casa. Amb el goig, afegit, de la companyia d'algunes velles i estimades coneixences: la Montserrat Bayà, durant tants anys ànima i factòtum de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), i la Mercè Canela i en Joaquim Carbó, dos dels noms més importants, de primeríssima fila, de la història de la revista *Cavall Fort*. Dir que me'n recordaré tota la vida, d'aquella sessió, atesa la meua edat, és no dir gran cosa. Però res no em priva de dir, i és un fet cert, que la vaig viure i la recordo amb molt de goig. I encara, tornant cap a Santa Coloma amb l'amic Boix, vam poder admirar una esplèndida lluna plena.

Plena? En Boix, que ens acompanyava amb el seu cotxe, el meu nebot i a mi, ens va precisar que la lluna, el ple, el feia l'endemà. Magnífic!

Doncs, el fet és aquest: la Sagrera es mou. La massificació de la ciutat, cada cop més impersonal i desproveïda de fesomia pròpia, oprimeix el cor. Com a contrapartida no podem fer sinó no quedar-nos quiets, moure'ns. Com han decidit de fer els de la Sagrera.

Albert Jané
Institut d'Estudis Catalans
Març de 2024

L'ENTITAT LA SAGRERA ES MOU ÉS RECONEGUDA AMB EL PREMI LLEGAT VALLDEJULI

La **Societat Econòmica Barcelonesa Amics del País (SEBAP)**, impulsora d'aquest premi, en va celebrar dimarts 12 de març l'acte de lliurament al **Saló de Cent** de l'ajuntament de Barcelona, amb una nodrida presència d'associats de la nostra entitat i de representants d'entitats i associacions del barri de la Sagrera que van voler ser-hi presents i acompanyar-nos en un acte tan significatiu.

Amics del País convoca cada any el **Premi Lligat Valldejuli**, un ferm compromís amb la cohesió social i amb el qual vol reconèixer una entitat del tercer sector social que hagi destacat en l'atenció a les persones amb major risc de vulnerabilitat, treballant per a revertir aquesta realitat.

La Junta Directiva, els voluntaris i tota la gran família que conforma **La Sagrera es Mou** volem expressar el nostre agraïment per aquest reconeixement, a la vegada que mostrar la nostra alegria i satisfacció perquè és una extraordinària manera de reconèixer la feina de tanta gent que al llarg d'aquests 13 anys d'existència no ha deixat de treballar pel benestar de les persones, per combatre prioritàriament la pobresa infantil i l'exclusió social que patim avui en dia. L'entitat va iniciar el seu camí l'any 2011 al barri de la Sagrera, però cada vegada estem

més presents a l'entorn més proper i teixim complicitats amb altres barris veïns.

El barri és l'entorn més apropiat i útil per afrontar les dificultats per tirar endavant en una societat i un temps difícil. Les nostres eines de combat són la cooperació i la proximitat, el nostre principal recurs és el voluntariat i els nostres àmbits de treball són el social i el cultural.

És un honor per a la Sagrera Es Mou formar part d'aquest llistat d'institucions i entitats premiades al llarg d'aquests anys, totes elles molt importants i que han fet i continuen fent tanta feina entre les persones i grups més vulnerables. Aquest premi ens encoratja i anima a seguir amb el nostre projecte social i cultural de proximitat. Seguirem perseverant en la nostra causa de donar suport a les famílies, veïnes i veïns més vulnerables.

Junta Directiva de La Sagrera es Mou

Facebook: <https://www.facebook.com/lasagreraesmou>
Twitter: <https://twitter.com/LaSagreraEsMou>
Blog: <http://blog.lasagreraesmou.org>
Foro: <http://foro.lasagreraesmou.org/>
Carrer d'Hondures, 48. Espai30- **Ateneu Sagreenc**

TEATRE MUSICAL: nova activitat al barri, organitzada per **La Sagrera Es Mou**, per a joves de 12 a 16 anys, T'agrada cantar, ballar, crear coreografies i gaudir de bona companyia? T'oferim un espai de creació, d'aprenentatge i d'interrelació.
Vine a la sessió informativa del 4 de juny a l'Espai 30, C/ Hondures, 30, a les 18 hores. Comença una aventura musical, **US HI ESPEREM!**
teatremusical.lsem@gmail.com

Els accidents

Reprenem aquí la sèrie sobre els tramvies a la Sagrera amb el tercer i lliurament (compartit entre aquest exemplar i el proper 204).

Els tramvies de Barcelona tenien un nom propi tan mal considerat com el propi servei: Aleix Soujol, promotor de la línia fèrria urbana de Sant Andreu de Palomar a Barcelona, sense oblidar, més tard, a Mariano de Foronda, marquès d'aquesta localitat alabesa annexionada per Vitòria.

Retards, menyspreu als usuaris, soroll, pols i... accidents. Els tramvies topaven contra qualsevol cosa que circulava pels carrers, generant morts, ferits i un rastre de sang fàcil de resseguir.

La línia que anava de Sant Andreu a Barcelona passant per la Sagrera tenia el sobrenom de "La Guillotina", perquè l'1 de març de 1879 un tramvia atropellà accidentalment un nen al Clot causant-li la mort, la qual cosa provocà una manifestació popular que hagué de ser dissolta per la força pública. "A la salida del Clot ocasionó ayer la tramvia de san Andrés de Palomar, la muerte de un niño de 8 años, que parece se habla encaramado en uno de los coches y que al saltar perdió el equilibrio cogiéndole una rueda que le pasó por encima del pecho", explicava "La Publicidad".

Ja més lluny, a Sants, la població li donava al tramvia de foc el malnom de "Rei Herodes", per la gran quantitat de criatures que matava.

El setmanari andreuenc "El Distrito Noveno" publicava, al seu número del 15 d'agost de 1897, un poema d'un col·laborador habitual de la revista, M. Badía, titulat "La guillotina de Soujol":

"Los combois pasan volant
pels carrers á marxas dobles
y 'ls habitants d'aquests pobles tenim la
vida al encant.

Els crims qu'ha comés omplenan
sa historia, causant tant dol
que "guillotina Soujol"
per tot arreu l'anomenan.
Sa via sembla un barranch
sangós que clemencia implora,
hont cada locomotora
hi ha fet vessar rius de sanch.

Tants ossos i carn destrossa
que prompte en aquests poblats
no més veurem esguerrats
ab cames de fusta o crossa.

Si indemnitzacions pretens
el gerent se fa de pencas
pro en cambi si un vidre trencas,
has de pagarlo correns.
Si haventhi fach vas á peu,
com que no hi ha cap acera,
t'has d'atascá á una rodera
fins que ve un carro i te'n treu.
Si, al revés, hi ha pols y 'l rego
no s'efectua ab mangueras,
i ja cal que't posis ulleres
si no vols tornarte segol.

Si vas a caball reps xascos;
t'has de barallar per séurer,
y si vas dret, t'has de véurer
com las sardinas als cascós.
Si dus passe no't coneixen;
si plou quedas amarat;
y si arribes empolsat
ni un mal respall t'ofereixen.
A lo millor tú y tramvia
cayéu daltabaix d'un camp;
o bé, furient com un llamp,
un tren á can taps t'envia.
Ab tants perills penso jo
que, abans de pujá al tramvia,
algún capellá 'ns hauria
de donar l'Extremunció."

El mal estat de les vies ocasionava freqüents descarrilaments, com el narrat per "La Vanguardia" del 15 de novembre de 1921: "El coche remolque número 670 de un tranvia de San Andrés descarriló ayer por la tarde en la calle de la Sagrera, cerca de la fábrica de Sert, y soltándose del motor cayó por el terraplén parando en un terreno unos dos metros más bajo que el nivel de la calle. Ocupaban el coche diez y ocho viajeros y el cobrador (...)".

Els atropellaments de vianants eren els que comportaven les conseqüències més funestes: "Divendres al dematí, lo tranvia de vapor regentat per lo senyor Soujol, feu un' altre de las sevas malifetas, essent la víctima un modest vehí del poble de S. Joan de Horta, que al sortir de la Fábrica de Sabó del senyor Beranguer de la Sagrera, fou agafat per la fera guillotina que portava gran velocitat, y tallant las camas

del infortunat pare de familia que morí á las duas horas y mitja, deixant quatre fills petits y en estat desconsolador a sa esposa. (...) Y anem sumant y nostres autoritats civils tant tranquilas.", "L'Arch de Sant Martí", 21 de desembre de 1890.

A banda de les persones el tramvia topava contra qualsevol cos que circulés pel carrer, com els carros, durant molt de temps els seu objectiu preferit: "Un tramvia de Sant Andreu i el carro núm. 136, de Montcada, varen topar al carrer de la Sagrera, davant del número 79, i de les resultes quedà el cavall mort". "La Veu de Catalunya", 28 de juny de 1918.

Tot i que eren menys freqüents, també hi havia topades entre tramvies: "En el desvio que existe en la calle de la Sagrera, chocaron dos tranvias de la línea de San Andrés, números 427 y 431. Los pasajeros fueron presas de enorme pánico. Sufrieron heridas dos de ellos". "El Diluvio", 29 de gener de 1918.

Els sagrerencs, alarmats, ja no sabien a qui acudir: "Los vecinos de la calle de la Sagrera se lamentan de que no se haya resuelto todavía un recurso presentado en el Gobierno civil en queja por los abusos y desgracias que se cometen muchos días en personas, carros y caballerías por los tranvias de Barcelona A San Andrés y extensiones; por la gran velocidad y el mal servicio que se presta. Sería de desear que las autoridades tomasen las medidas oportunas á fin de evitar incidentes desagradables". "La Vanguardia", 7 de desembre de 1900.

Tramvia circulant pel carrer Gran de la Sagrera, a punt de creuar-se amb un carruatge fúnebre.
Foto: Fons Centre de Documentació de la Sagrera.
Autor: Desconegut.

Continuarà al següent número del Tota la Sagrera.

Joan Gironès Pau
Centre de Documentació de la Sagrera

Calidoscopi cultural

Maig 2024

Art i creació
comunitària

Programa d'activitats
per reflexionar i crear
en comunitat

barcelona.cat/santandreu/calidoscopi

Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Sant Andreu

MISTERIS DEL DISTRICTE

EL TRASPÀS DE RODALIES NO ARRIBA A SANT ANDREU

Novament trobem subtils, però poderosos indicis que hi ha una mà negra que vol perjudicar el barri de Sant Andreu del Palomar. Ja se'n va fer esment en aquesta revista amb motiu de la supressió del nom de Sant Andreu de l'estació de Rodalies de la Meridiana, un canvi fet amb traïdoria, sense consultar el veïnat, segurament amb l'objectiu d'invisibilitzar una vegada més l'històric barri de Sant Andreu.

Però segur que l'estació és efectivament de Rodalies? La de la Sagrera no en tenim cap dubte, ja va néixer sota aquesta advocació, i amb el nom del barri ben escrit, no com l'estació de metro, que va caldre Déu i ajuda perquè algú s'adonés de l'error.

A l'estació andreuca de la Meridiana no els va tremolar el pols a l'hora de fer desaparèixer el nom de St. Andreu; per contra, sembla que no està destinada a gaudir de l'imminent traspàs

del servei a la Generalitat, o almenys és el que es desprèn de l'observació dels ideogrames que l'acompanyen en el croquis de la L1 del metro.

L'antic símbol del caducat servei de "Cercanías" es manté impertèrrit contra tot pronòstic en les estacions ubicades al barri de Sant Andreu.

Qui ho havia de dir!

El barri cap i casal del districte, és ignorat del tot per TMB. Està clar que aquesta organització només té ulls per a la Sagrera:

Diverses línies de metro, servei de Rodalies, autobusos de tota procedència, cotxes, motos, patinets i un llarg etcètera..., és a dir, tota mena de mitjans de transport tenen la seva destinació preferent a la Sagrera, i per al pobre Sant Andreu, res de res, s'ha d'accontentar amb una única línia de metro, que ni el servei de Rodalies tenim.

Pobre Sant Andreu, com s'ha de veure!

DIES (Defensor Incondicional Excepcional Sant'Andreu)

GÈNERE ALS CARRERS I PLACES DE LA SAGRERA

A la revista anterior es parlava de la compositora Mercè Torrents, per a la qual l'Associació Musical Andreuca, amb el recolzament de l'AVV La Sagrera, va demanar un lloc al nostre barri. En principi s'havia acceptat que el seu nom figurés en un carrer de nova creació, finalment sembla que serà una placeta ubicada entre els carrers Gran de la Sagrera i Berenguer de Palou. Però, quantes dones han tingut aquest privilegi? Realment poques, únicament un 11%: carrers de Clara Zetkin (Alemanya, 1857-1933), Concepción Arenal (Ferrol 1820-Vigo 1893) i Emilia Pardo Bazán (La Corunya 1851-Madrid 1921), Jardins Àngeles López de Ayala (Sevilla 1858-Barcelona 1926), Mercè Rovira (1902-1986), Pepa Colomer (Barcelona 1913- Surrey, Anglaterra 2004) i Virginia Wolf (Londres 1882-Rodemell, Regne Unit 1941).

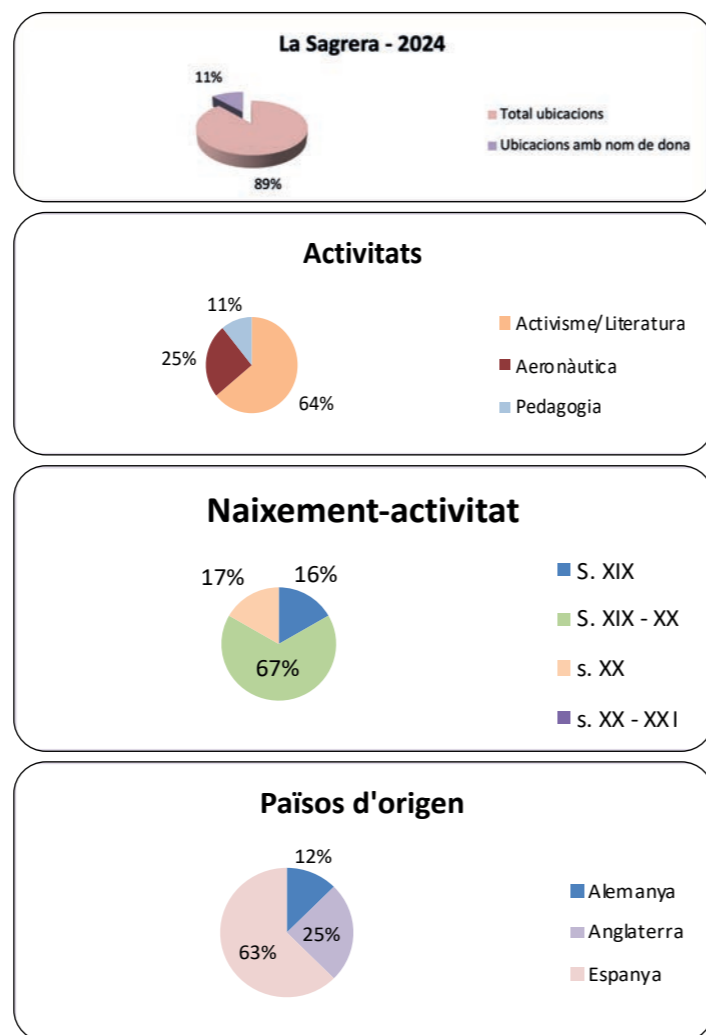
Aquestes dones van ser pioneres en diverses activitats (en parlarem en properes ocasions), la majoria vinculades a la literatura i a l'activisme polític, però la diversitat és mínima, falten espais per a les científiques, les artistes i tantes altres.

La majoria van néixer i van desenvolupar les seves activitats durant el s. XIX, majoritàriament a Espanya, però també a Alemanya i Anglaterra.

Segons ens expliquen, hi ha noves peticions ja realitzades: carrers per a Lluïsa Casagemas i Núria Gispert, jardins per a Encarnació Colomina i Agustí.

Mentre no arriben, cal seguir lluitant perquè els noms de dona també tinguin un lloc als nostres espais públics.

Antonia Luengo,
Avv de la Sagrera

PER UNA TECNOLOGIA MÉS INCLUSIVA I CONSCIENT ALS CENTRES EDUCATIUS

Les sessions del cicle «Créixer entre pantalles» del Canòdrom, que es duen a terme mensualment a l'espai fins al juny, estan oferint una oportunitat per a reflexionar sobre el model tecnològic que hi ha darrere de l'actual situació a les escoles. També han ofert recursos i accions col·lectives per un ús més conscient, responsable i equitatiu.

Les preocupacions de les famílies

Actualment, estem immersos en un intens debat sobre l'ús de pantalles i dispositius mòbils en la infància i adolescència. Aquesta introducció de la tecnologia en edats primerenques ha generat preocupacions i límits en el model de digitalització actual. Això ha obert la capsa de pandora sobre la societat digital que estem construint, amb un especial focus en els més petits i petites.

És per això que el cicle «Créixer entre pantalles» busca explorar els **desafiaments i reflexions de la digitalització**, centrant-nos en el seu enfocament crític i de drets digitals per explorar camins de futur. La primera sessió «OMG, Pantalles! Tecnologies al servei de qui?» va aplegar persones expertes en diferents àmbits per abordar els reptes actuals i explorar vies per avançar cap a un ús més responsable de la tecnologia.

Tamara Fernández, portaveu de l'associació *Adolescència lliure de mòbils* va expressar preocupació pel fet que infants i joves tinguin accés als mòbils cada vegada a edats més primerenques. «El pas social de l'escola a l'institut ha normalitzat que els i les joves, amb 12 anys, han de tenir un mòbil amb accés a internet i les famílies senten aquesta pressió». Des de l'associació plantegen **retardar la compra del primer telèfon fins als 16 anys**, apel·lant que «el o la jove sense mòbil a l'institut no sigui la persona rara de la classe».

El poder a les escoles en mans de les grans tecnològiques El debat sobre com les escoles incorporen la tecnologia està en plena eferescència. Molts i moltes docents destaquen la **manca de directrius clares del Departament d'Educació**, que no estableixen criteris uniformes sobre quines eines utilitzar, quins coneixements proporcionar i quins requisits ha de complir el professorat. Durant la sessió, **Sandra Gómez**, investigadora de la **Fundació Ferrer i Guàrdia** va criticar la manca de transparència i la tendència a la privatització del model tecnològic actual, dominat per les 'Big tech' (Facebook -Meta-, Google, Amazon, Apple i Microsoft).

Aquest fet genera tensions entre la conselleria i els agents educatius, ja que alguns veuen més interès comercial que pedagògic en l'elecció de certes plataformes. La conseqüència? Una àmplia majoria de centres públics a Barcelona fan servir *Google Classroom* i el servei d'aprenentatge *'Google for Education'*, la qual cosa planteja **preocupacions sobre la privadesa de les dades de l'alumnat**. «Aquest model tecnològic compta amb unes regles del joc basades en el **consumisme**, l'**obsolescència programada**, l'**opacitat en el disseny de les plataformes** i l'**extractivisme de dades**, contribuint a aprofundir les desigualtats socials i vulnerar els drets de les persones,» va afirmar Gómez. Això contribueix a una **acumulació del poder per part de les grans tecnològiques** i una capacitat molt limitada dels poders públics i la ciutadania.

FARMÀCIA HYGEA
Ciutat d'Elx 13
08027 Barcelona

hygea@farmacialasagrera.com
www.farmacialasagrera.com
93 349 78 40
677 59 35 49

Bareche
Creadors pastissers

C/Sant Antoni MªClaret, 484
(Cantonada C/Hondures)

Farmàcia Anna Lloberas
Horari:
De dilluns a divendres
8.30h a 21h
Dissabtes de 9h a 14h

CI Hondures, 65
08027 Barcelona
telèfon 933 499 070

Fes publicitat, fes barri!

«HEM CREAT EL CENTRE DE SALUT MENTAL QUE HAGUÉSSIM VOLGUT TROBAR NOSALTRES»

ENTREVISTA A JANET RECASENS,
FUNDADORA I DIRECTORA DEL CENTRE
ACOMPANYA'T

Aquest 2024, ha nascut Acompanya't, un espai segur per a persones amb trastorns de salut mental, com ara, el trastorn de la conducta alimentària, la depressió o l'ansietat entre d'altres. Acompanya't el formen un equip de quatre psicòlogues, dues nutricionistes i una coach. El valor principal d'Acompanya't és el de tractar amb el màxim respecte i empatia les persones que estan vivint un mal moment amb la seva salut mental i fer un acompanyament afectiu i efectiu a les del seu entorn més proper.

També és un centre que ofereix un espai segur per a les persones del col·lectiu LGTBIQ+ que pateixen algun tipus de trastorn mental.

COM VA NÉIXER ACOMPANYA'T?

Va néixer arran de la meua experiència com a mare d'una jove autista amb diagnòstic tardà i que abans d'arribar a obtenir el diagnòstic va patir un trastorn greu de la conducta alimentària i un seguit de diagnòstics erronis, com ara el de trastorn límit de la personalitat (TLP). Tot aquest procés va suposar un pelegrinatge per diversos centres de salut mental, tant públics com privats, i un seguit de maltractaments i d'incomprensió a la majoria d'ells. Després d'aquest llarg recorregut carregat de dificultats, vaig tenir molt clara la necessitat de crear un espai on les persones fossin tractades amb el respecte i l'empatia que es mereixen.

QUINS SERVEIS OFEREIX ACOMPANYA'T?

Oferim una àmplia gamma de serveis de salut mental, com ara, teràpia individual, grups de suport, acompanyament a les famílies, servei de nutrició (esportiva, de la dona en les diferents etapes de la seva vida, educació nutricional i, evidentment, nutrició en els trastorns de la conducta alimentària) més els programes de tardes. Tots els serveis els oferim tant de manera presencial a Barcelona com *online*. A més, fem acompanyament per *Whatsapp* o per telèfon entre sessió i sessió, sempre que les persones ho necessitin.

QUÈ DIFERENCIA ACOMPANYA'T D'ALTRES CENTRES DE TRACTAMENTS EN SALUT MENTAL?

L'enfocament empàtic i respectuós, basats en la comprensió d'haver patit situacions molt dures en els tractaments de la salut mental, tot això amb la màxima professionalitat. Creiem que quan una persona s'autolesiona o intenta suïcidar-se ho fa perquè està patint molt a nivell emocional, per tant, la darrera cosa que necessita és que la renyin o la castiguin d'alguna manera. Algú que està patint així, necessita comprensió i sentir que es troba en un entorn segur per anar-se obrint amb les terapeutes per poder anar esbrinant d'on prové aquest dolor emocional que pateix. Creiem en el tracte d'igual a igual, sense jerarquies ni la supremacia de la bata blanca, en una relació de respecte per a ambdues bandes.

QUIN TIPUS D'ACOMPANYAMENT FEU A LES FAMÍLIES?

Fem sessions per treballar la salut mental de les famílies, especialment de qui té cura de la persona que pateix un trastorn de salut mental. Es practica l'escolta activa i es donen eines per poder gestionar les emocions, entre d'altres. És un acompanyament exclusiu per a la família, al marge del que es pugui treballar en les teràpies familiars. Aquest acompanyament va néixer perquè jo, com a mare d'una persona amb trastorns mentals, no em vaig sentir mai acompanyada a nivell individual, tot estava enfocat des de la salut mental de la meua filla i són dues coses diferents.

QUIN MISSATGE DONARIES A UNA PERSONA QUE ESTÀ PATINT UN TRASTORN DE SALUT MENTAL?

Doncs, que no està sola, que demani ajut. L'equip d'**Acompanya't** el formen professionals disposats a ajudar amb respecte i empatia les persones que estiguin passant per qualsevol tipus de trastorn de salut mental i les seves famílies.

ACOMPANYA'T

ESPAI DE PSICOTERÀPIA

Atenció integral dels trastorns alimentaris, la depressió, l'ansietat i altres trastorns mentals i neurodivergències des del respecte i l'empatia.

**TENS PROBLEMES DE SALUT MENTAL?
PODEM AJUDAR-TE**

Què oferim?

- Teràpia psicològica individual.
- Teràpia de grup per TCA, ansietat i depressió.
- Servei de dietista d'alimentació intuïtiva, sense dietes i antigrassofòbia.
- Programa intensiu de tardes per persones amb TCA

📍 **Barcelona i online**

info@acompanya-t.com

+34 647 10 48 83

www.acompanya-t.com

QUI TINGUI ORELLES, QUE ESCOLTI

Darrerament s'està difonent per alguns mitjans de comunicació i amplificant per les xarxes socials la idea que el feminisme i/o les feministes, estem anant massa lluny, que ens estem passant amb les nostres reivindicacions.

No serà que, potser, el que volen és què, si ho repeteixen suficientment, ens ho acabem creient? O potser soc jo què, mentre vaig amunt i avall per la vida, m'he perdut alguna cosa? Perquè jo diria que hi ha encara tota una llista de situacions que viuen (vivim) les dones que encara estan per solucionar-se, lluny del que semblaria per les veuetes que ens diuen que ja està bé de queixar-nos i omplir el cap a tothom amb les nostres coses. No deixarem d'alçar les nostres veus mentre encara hi hagi dones que són castigades i represaliades per no dur el vel posat o per no dur-lo ben posat; mentre encara es forci a les nenes a casar-se (1 de cada 5 nenes) amb les conseqüències físiques i psicològiques que se'n deriven; mentre no trenquem el sostre de vidre i aconseguim ser igual de presents en els mateixos espais que els homes i amb els mateixos sous i la mateixa valoració; mentre milers i milers de nenes en tot el món continuïn patint mutilacions genitals -moltes abans dels 15 anys, tot i ser aquesta pràctica una violació dels drets humans, amb les complicacions de salut a llarg termini, incloent les de salut mental, i en darrera instància la mort; mentre els informes de la ONU en matèria d'educació ens diguin que, com a mínim, passaran 54 anys fins que totes les nenes del món estiguin en condicions de començar i acabar l'escola primària; mentre al món la pobresa la pateixi majorment la dona; mentre la violència de gènere no s'aturi, ans

al contrari, ja que darrerament està havent una escalada de feminicidis i de violència vicària amb 5 infants assassinats a Catalunya en el que portem d'any (7 en total a l'estat espanyol) com a venjança, i com a la pitjor mort en vida per a una mare; mentre la pressió estètica continuï exercint-se sobre noies cada cop més joves; mentre la roba infantil es diferenciï per sexe i la que es comercialitzi com "de nenes" de 0 a 7 anys sigui essent "per se" més ajustada i sexualitzada que l'etiquetada com "de nens" i els missatges que hi portin impresos continuïn essent de submissió per a unes i encoratjadors per als altres; mentre les nenes i nens no ocupin el mateix espai als patis de les escoles; mentre no hi hagi als centres de salut la representació del cos de la dona igual que hi ha el de l'home, com a referència; mentre les nenes no tinguin la mateixa quantitat de dones referents visibilitzades com en tenen els nens; mentre es perpetuïn aquestes i moltes altres desigualtats, em sap greu, però continuarem lluitant i ens continuareu sentint.

No som un col·lectiu, les dones. Som la meitat de la població. I diem prou!

Qui tingui orelles, que escolti.

Amanda Carmona Mercadé

La Sagrera En Femení.

Dimarts acollida de 18 a 19 hores a l'Espai 30

Carrer d'Hondures, 28-30

08027-Barcelona

LA RESIDÈNCIA I CENTRE DE DIA LA SAGRERA S'ADHEREIX AL MOVIMENT "MATEIXA FEINA, MATEIX SALARI" PER L'EQUIPARACIÓ SALARIAL AL SECTOR DE LA GENT GRAN

El passat dilluns 25 de març es va presentar el Manifest "Mateixa feina, mateix salari" davant els mitjans de comunicació amb el suport de les principals organitzacions empresarials i associacions vinculades a la gent gran, entre d'altres: Associació ACAD, ACRA, Consorci de Salut i Social de Catalunya, FATEC, La Unió, UGT.CAT i Upimir.

El propòsit d'aquest manifest és demanar una inversió extraordinària de 250 milions d'euros per part del Govern de la Generalitat de Catalunya per no discriminar i equiparar els salaris dels professionals de les residències i els centres de dia amb places finançades públicament en totes les seves modalitats amb els salaris dels professionals de les residències i centres de dia propis de la Generalitat.

Des de la Residència i Centre de Dia La Sagrera, residència situada al carrer Berenguer de Palou del barri de la Sagrera, s'han adherit a aquest manifest i donen tot el seu suport per reivindicar la necessitat d'aconseguir aquesta equiparació salarial. S'han posat en marxa diverses accions per difondre aquest reclam i, per exemple, el passat dimecres 10 d'abril

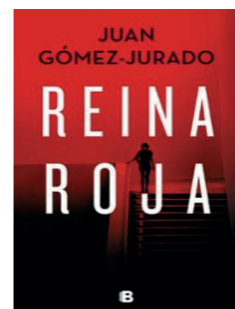

una part de l'equip del centre va fer una lectura conjunta del manifest que, entre d'altres, dona a conèixer que en aquest context d'inestabilitat política i social els més perjudicats són els professionals del col·lectiu de la gent gran en situació de dependència, així com les males condicions econòmiques que pateix el sector, amb uns 40.000 professionals, el 90% de les quals són dones i la diferència del 40% de nivell salarial entre el conveni públic de residències i els principals convenis d'aplicació al sector. Des del centre reafirmen el seu suport per tal que el sector es converteixi en el quart pilar de l'estat del benestar i sigui una referència de qualitat per al conjunt de la ciutadania.

Per a més informació: **Fundació Vella Terra Comunicació: Gemma Solsona – Tel. 93 727 37 44 – Mòb. 603 607 394 gsolsona@grupvl.com**

Biblioteca La Sagrera - Marina Clotet

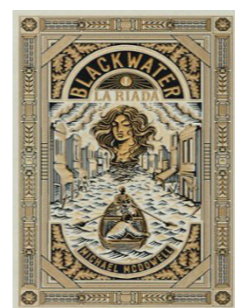
Gómez Jurado, Juan, **Reina Roja**. Ediciones B, 2018. 568 pàg.

Antonia Scott, la dona més intel·ligent del planeta i Jon Gutiérrez, policia al País Basc que ha comès una irregularitat a la feina, han de treballar al marge de la llei per resoldre un cas: esbrinar qui hi ha darrere del segrest de persones molt importants i riques d'Espanya. La relació entre els dos

personatges té moments difícils i tocs d'humor que creen una curiosa complicitat entre ells.

Aquest thriller forma part de l'univers Reina Roja. Segons les pròpies paraules de l'autor: "Pots llegir els llibres en l'ordre que vulguis, encara que el que nosaltres recomanem és l'ordre de publicació. No és necessari que els llegeixis tots, però si ho fas la teva experiència serà molt més divertida, i moltíssim més immersiva."

L'ordre de publicació és: El Paciente, Cicatriz, Reina Roja, Loba Negra, Rey Blanco, Todo Arde i Todo Vuelve.

MacDowell, Michael, **Saga Blackwater: La riuada**. Blackie Books, 2024. 272 pàg.

Blackwater és una novel·la en sis entregues que recorre cinquanta anys a la vida d'una família de rics terratinents que són d'allò més estranys, amb les seves històries, les seves aliances i els seus maquiavèlics plans per aferrar-se al poder.

Què s'amaga darrere dels Caskey? Lluites matriarcalcs de poder, sorpreses del destí, morts sobtades i els successos més inexplicables estan a punt de ser descoberts.

La riuada és el primer volum dels sis que surten aquest mateix any, amb una atmosfera única i un retrat realista amb tocs sobrenaturals.

Guerrero, Mercedes, **La sinfonía de Julia**. Ed. Grijalbo, 2023. 512 pàg.

1960. Les melodies de Julia Lerner sonen als escenaris més importants del món. Considerada la millor pianista de la Unió Soviètica, la noia té un do molt peculiar: és capaç d'amagar codis complexos entre les notes musicals de les composicions. En el moment més tens de la Guerra Freda, la

Julia veu com la seva habilitat es converteix en una amenaça. Empesa pel desig de llibertat haurà d'enfrontar-se al sistema per agafar les regnes del seu futur.

Aquesta novel·la ens acompanya durant diverses dècades de la vida d'una heroïna fascinant. Des del Moscou de l'URSS fins a l'Alemanya del Mur, creuant l'oceà per arribar als Estats Units i trobar-ne el seu llegat a Espanya.

Clanton, Ben, **Narval, Unicorn marí**. Ed. Juventud, S.A, 2018. 64 pàg.

Narval és un narval feliç i genial, Medu és una medusa assenyada. Potser no tenen gaires punts en comú, però als dos els encanten les gofres, les festes i les aventures.

Una magnífica sèrie de còmics per engrescar els nens i nenes a convertir-se en lectors autònoms. Descobriran algunes de les infinites curiositats del mar contagiant-se amb la màgia d'aquests entranys personatges. Escrit amb lletra de pal, fàcil d'entendre i molt divertit.

Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet

C/Josep Soldevila, 9

08027 Barcelona

Tel 93 340 86 75

b.barcelona.mc@diba.cat

www.bcn.cat/biblasagrera

Horari de la biblioteca:

Dilluns: de 15,30 a 20h.

Dimarts, dimecres, dijous i divendres: de 9,30 a 13,30h i de 15,30 a 20h. Dissabtes de 10 a 14h.

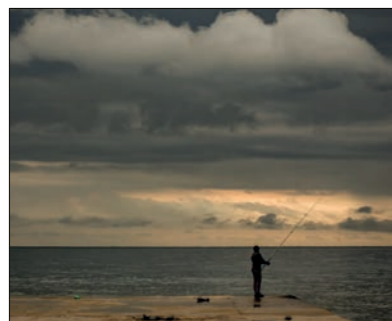
Carrer Hondures, 30

Agenda a l'Espai 30

<https://www.espai30lasagrera.cat>

EXPOSICIONS

Del 5 al 27 d'abril
Jordi Boixareu "Breakwater"

Del 5 al 27 d'abril
Valentín Viñas "En otra vida"

TEATRE

Florido Pensil-nenes de Cia GATS
24 i 25 de maig a les 19 h
Entrades taquilla i on-line

CONCERTS

RAN RAN RAN en concert
"Jo faig rànquings, tu poemes"
26 d'abril 19 h
Entrades taquilla i on-line

VERMUT MUSICAL

Coral El Sagrer
Cristina Español, piano
Enric Giménez, bateria
Luz Marina Díaz, direcció

Coral La Kurral del Clot
Caterina Clos, piano
Sheila García, direcció

28 d'abril 2024, a les 12 del matí.
Espai-30, carrer Hondures, 30

La coral ESPAI 6:12 interpretarà la cantata
MOZART I ELS RATOLINS

Dissabte 20 d'abril 2024,
a les 12 del matí,
a l'Espai 30,
c/ Hondures 28-30

Pianista: Adrià Regué
Tècniques d'art dramàtic: Irene Ferré i Itziar Barriobero
Dissenyadora de les disfresses: Roser Caritx
Direcció i coordinació: Luz Marina Díaz

CONFERÈNCIES

La Sagrera Es Mou per les Lletres

Sessió artística i literària amb el poeta i rapsode Celdoni Fonoll i l'actriu Llol Bertran

Divendres 19 d'abril 2024, a les 7 del vespre,
a l'Espai 30, Carrer Hondures, 30, Barcelona

ÈTICA I RESILÈNCIA: ARMES PER COMBATRE UNA INTERNET SENSE VALORS

Com eliminar contingut no desitjat. Com lluitar contra les falsificacions i la pirateria. Com evitar que et robin la identitat. Que són les Deepfakes o creacions de vídeos i audios falsos.

A càrrec de:
Josep Coll, advocat i músic.
Fundador de Red Points.
Co Fundador de Repscan.

Una experiència de vida apassionant que l'ha portat a ser un emprenedor atípic que desafia els reptes, entre molts d'altres els d'Internet.

Dilluns 15 d'abril de 2024,
a les 7 del vespre a l'Espai-30, c/Hondures 30.

TEATRE

La Cultural 1343 presenta:

#troyan@s

17 de maig a les 19:30 h
Entrades taquilla i on-line

FINCAS 40 ANYS SAN ANDRES
DES DE 1980, CONFIANÇA DE PROXIMITAT

Compra - Venda - Lloguer - Gestió patrimonial

Borriana, 1-13, entr. 1º, esc. B 08030 Barcelona (cantonada Gran de Sant Andreu, 92 - Fabra i Puig)

Tel. 93 346 72 11 • Mob. 682 091 209 • Fax 93 274 01 97

info@fincas-sanandres.com • www.fincas-sanandres.com

ESCOLA CLUB PATÍ CONGRÉS

www.cpcongres.cat

HOQUEI PATINS

Victor Cruz/Marta Montoya
Tel: 666 73 13 00 / 601 06 47 65
info_hoquei@cpcongres.cat

PATINATGE ARTÍSTIC

Thais/Ariana/Patricia
Tel: 650 69 60 52
patinatge@cpcongres.cat

FINSA Fincas e Inmuebles Sagrera

93 274.03.03

Passeig Fabra i Puig, 10, 1r, 2a

- Al vostre servei a **SANT ANDREU** i **LA SAGRERA** •
- Gestió eficaç i amb transparència •
- Tracte personalitzat •

Cerquem CASES i PISOS per als nostres clients

L'èxit de la vostra compra-venda és el nostre objectiu, aconseguir aquest objectiu és el nostre èxit.

ACTE “JO REIVINDICO”

El col·lectiu **Dones, Sumem Veus**, que engloba diferents entitats i equipaments de la Sagrera, va organitzar dins de les activitats del districte del **8 de Març, Dia de la Dona**, un acte de *micro obert* que portava per títol “**Jo reivindico**”. Es tractava de fer un reconeixement a algunes de les dones que han estat ignorades al llarg de la història i, també, en l'actualitat.

A l'acte, que va tenir lloc el 6 de març a l'Espai Jove Garcilaso, es van reivindicar les figures de **Wangari Maathai**, política i ecologista d'origen kenia, que davant la desforestació de la seva terra decideix fer-hi front replantant 30 milions d'arbres; **Alice Guy**, la directora de la primera pel·lícula de ficció; **Rosalind Franklin**, investigadora que va ser clau per demostrar com havia de ser l'estructura de l'ADN; **Elisava**, brodadora que es distingeix per ser una de les poques dones medievals que va signar les seves obres, com per exemple el penó de Sant Ot; **Ann Burkley**, que es va fer passar per home per poder ingressar a la universitat i aconseguir convertir-se en la primera cirurgiana britànica; **Zoila Esperanza Quib Bac**, indígena maia, exemple de superació al fer-se càrrec de tota la seva família en una societat racista, masclista i violenta quan va quedar vídua; **Maruja Mallo**, pintora galega de la generació del 27 que va formar part de les “*Sin sombrero*”, joves intel·lectuals que van trencar amb les normes de la decència i decòrum a l'hora de vestir; **Maria, la de la Bòvila**, exiliada a França, va ser una dona molt avançada al seu temps, ja que era vegetariana, practicant de ioga i vivia segons les seves pròpies normes; **Hedy Lamarr**, actriu i enginyera de telecomunicacions, la gran aportació de la qual va arribar durant la Segona Guerra Mundial en desenvolupar un sistema de comunicació per salts de freqüència que va esdevenir un precursor de la tecnologia moderna d'ampli espectre.

L'associació **Mirada de Dona**, seguint en la seva línia de donar visibilitat a les dones del barri, va apostar per reivindicar la figura d'una de les seves sòcies: la **Maria Rosa Ricart**. Ella, a banda de ser un pilar fonamental de la Junta i de desenvolupar una tasca imprescindible dins la nostra associació, ha anat més enllà del que se li demanava en la seva professió d'infermera de la Vall d'Hebron, i ha esmerçat temps i esforços en construir, dins

l'espai hospitalari, un entorn agradable on el malalt i els seus familiars puguin oblidar-se una mica de les circumstàncies, de vegades molt penoses, que els han portat fins allà.

Així va ser com, la Maria Rosa, el 5 de desembre del 2012 va muntar la **primera biblioteca, sala de lectura i de desconnexió que hi ha a tot l'Estat dins d'un centre hospitalari**. La Maria Rosa va fer mans i mànigues per tirar endavant el seu projecte i gràcies a la seva iniciativa, a la quarta planta de l'Hospital de la Vall d'Hebron, trobem un recer on la llum que entra pels grans finestrals banya tota la sala i a través dels quals podem gaudir d'unes esplèndides vistes. En aquesta sala, els pacients poden esbargir-se, desconnectar i gaudir de la família sense la pressió assistencial. Aquí també poden llegir, veure la TV i xerrar sense molestar a ningú.

Cal afegir que, a més, la Maria Rosa porta un projecte amb Mirada de dona i l'Hospital de la Vall d'Hebron, que consisteix en fer xarxa portant professionals de primera línia d'aquest centre sanitari cap al centre cívic de la Sagrera. Aquests professionals, de forma altruista, una vegada o dues per trimestre ens venen a fer unes xerrades dins del cicle “**Dona cuida't**”. Hi esteu totes i tots convidats!

Equip de Mirada de dona

QUÈ ÉS UNA CAFEBRERIA?

Sona estrany, oi? Però, en realitat, és molt fàcil explicar: una **cafebreria** és una llibreria on, a més, se serveixen cafès. A més, també es poden fer activitats com: presentacions, clubs de lectura, partides de jocs de taula o, simplement, seure a començar un llibre i decidir si t'agrada per emportar-te'l. Què, ja no sona tan estrany? Hi ha poques cafebreries a Barcelona, i la majoria són al centre. Un concepte sorgit al segle XIX a

França, amb el nom de «**salons d'activitats de lectura**», ara n'hi ha una a la Sagrera, a la qual et pots acostar si vols gaudir de totes les activitats, passar una bona estona o, senzillament, tafanejar. La **llibreria Ulisses** està especialitzada en còmics, literatura fantàstica i jocs de taula i rol, perquè gaudeixis dels teus moments de lleure i adquireixis aquelles obres que et transportin a mons més enllà dels somnis, sigui en solitari o en companyia de les teves persones més estimades. Disposem d'una àmplia ludoteca amb jocs de taula oberts, i una zona de

taules on poder fer activitats o passar l'estona. El nostre fons de llibres inclou clàssics com **El senyor dels anells** juntament amb obres més modernes, com la **saga Harry Potter**, mentre que entre els nostres còmics podràs trobar el millor del manga, el còmic europeu i els superherois. D'altra banda, entre els nostres jocs trobaràs des del popular **Catan** fins al mític **Dungeons & Dragons**. Per què no ens vens a conèixer?
T'esperem a: C/ Pacífic, 34

BARCELONA, “7 DE ABRIL

Tal vez has recibido en tu móvil, o por algún otro medio, la imagen que acompaña a estas líneas, de la que sólo pretendemos resaltar la fecha: “**7 de abril**”? ¿Cuál es la razón? Muy sencillo, que cada año el 7 de abril se conmemora el **Día Mundial de la Salud**, como aniversario de la fundación de la **Organización Mundial de la Salud (OMS)** el año 1948.

“*Nuestro objetivo es construir un futuro mejor y más saludable para las personas de todo el mundo*”, define la OMS.

Los 194 estados miembros asumen un compromiso común: “*Mejorar la salud de todos en todo el mundo, velando por la salubridad del aire que respiran las personas, de los alimentos que comen y del agua que beben, así como de los medicamentos y las vacunas que necesitan, y otros factores que determinan la salud de las personas*”, en base a este compromiso define también los Determinantes (factores) de la Salud (DS), admitiendo que *son los factores que influyen en el estado de bienestar físico, mental y social de las personas y las comunidades*. Estos determinantes pueden ser de naturaleza biológica, ambiental, socioeconómica y cultural, y por supuesto apoyados en los **servicios sanitarios**.

El modelo de los DS es una estructura dinámica que necesita adaptarse a las características del lugar, a los tiempos y a la sociedad a la que se pretende aplicar. De este modo, según la OMS, la salud de una comunidad está condicionada por la interacción de:

1.- Condiciones económicas y sociales: las desigualdades socioeconómicas pueden afectar a la salud a través de factores como el acceso a la atención médica, la calidad de la vivienda, la nutrición y el estrés. *Impacto aproximado (%)*: entre el 15 y el 40.

2.- Entorno físico: factores ambientales como la contaminación del aire o del agua, la exposición a productos químicos tóxicos, etc., pueden influir en la salud de las personas y las comunidades. *Impacto aproximado (%)*: entre el 10 y el 20.

3.- Características individuales y comportamiento de salud: los estilos de vida saludables, como una dieta equilibrada, la actividad física regular, la abstinencia del tabaco, el consumo moderado de alcohol, pueden reducir el riesgo de enfermedades crónicas y mejorar la salud en general. *Impacto aproximado (%)*: entre el 30 y el 50.

4.- Redes de apoyo social: se reconoce que las relaciones sociales y el apoyo emocional pueden tener un efecto positivo en la salud mental y emocional de las personas, así como en su capacidad para hacer frente a los desafíos de salud. *Impacto aproximado (%)*: entre el 5 y el 15.

5.- Acceso y calidad de la atención médica: el acceso oportuno a **servicios de atención médica** de calidad puede prevenir enfermedades, diagnosticar condiciones médicas tempranamente y mejorar los resultados de salud en general. *Impacto aproximado (%)*: entre el 10 y el 25.

Es evidente que el análisis de los diferentes DS requeriría un amplio espacio del que aquí no disponemos, pero sólo atendiendo al impacto de los mismos, vemos la necesidad de que estos sean conocidos por los ciudadanos.

Hasta aquí la justificación de la convocatoria del día 7; solo nos queda señalar las reivindicaciones de los convocantes, de las que entre otras muchas proclamas pudimos recoger las más recurridas:

*Sanitat pública SÍ, privada NO.

*Las listas de espera nos desesperan.

*La salut per sobre del negoci, NO a la privatització.

*Protegem la sanitat pública.

Todas ellas con el denominador común del apoyo de la sanidad pública, que sólo valoraremos en su justa medida el día que la perdamos.

Para terminar, te invitamos a dejar señalada en tu agenda el día 7 de abril del próximo año, y hasta ese día apostar por la sanidad 100X100 pública y de proximidad de cuya “salud” depende la salud de las personas que viajamos en metro y bus.

Antonio I. Alonso, vocal de Sanitat de l'AVV de la Sagrera

PERRUQUERIA MAR-I-BEL Tel. 93 352 29 63 C/ Sant Antoni Ma Claret, 474, 1r 2a 08027 Barcelona	<i>Fes publicitat, fes barri!</i>
--	---------------------------------------

 FARMÀCIA Susana Serra <i>La teua salut, la nostra prioritat</i> Carrer Pacífic, 61 08027 - T. 933 409 520 farmaciaserrason@cofb.net
---

INICIEM EL PROJECTE DE CUINA COMUNITÀRIA DE LA SAGRERA

Des de fa uns mesos, *ProperESS* està dinamitzant la Cuina Comunitària de la Sagrera. De fet, amb l'Àgora Pagesa ja vàrem fer una xerrada informativa de presentació d'unes línies generals del que podria ser a l'octubre del 2023. Aquesta trobada ens va servir per, entre totes, posar en comú què en sabem de les cuines comunitàries, quines experiències hi ha i com volem la nostra.

Així, la idea inicial és recollir menjar de malbaratament dels entorns propers; concretament, de grans superfícies, com supermercats, i de botigues de barri entre la Sagrera i Sant Andreu. Amb una recollida pactada entre participant i botiguer/a podem recollir tranquil·lament els ingredients que després transformarem i tornarem a introduir a la cadena alimentària. Parlarem de quilos de menjar salvats, perquè aquests anaven a ser llençats i nosaltres els aprofitem per fer un plat deliciós i ben nutritiu!

L'intercanvi de receptes és l'altre gran eix de treball. Amb idees i receptes que comparteix cada persona, generarem diferents menús que les participants es poden endur a casa.

Amb tots aquests ingredients, cuinem un projecte autogestionat que, a més, és una gran oportunitat per a compartir i generar xarxa a través de la cuina, intercanviar receptes d'aquí i d'arreu del món, parlar del malbaratament i, per què no, preparar un àpat per a cada dia de la setmana per a les assistents. Si voleu trobar receptes d'aprofitament, podeu anar al web clicant agorapagesa.org

La Cuina Comunitària es troba cada dos dimarts a Menjador Ca la Rosa i no té cap cost econòmic per a les persones participants, només cal inscripció prèvia per aforament escrivint un correu amb el vostre nom a eco@menjadorcalarosa.com

QUILLING, SIS ANYS CREATANT...

Una vegada més, volem aprofitar l'oportunitat que ens dona l'AV per poder explicar-vos algunes de les nostres activitats. Fa dies us explicàvem la confecció d'un joc d'escacs, ara ja us podem dir que en vam poder fer donació a la **Societat Cultural i Esportiva La Lira de Sant Andreu**, concretament a la professora d'escacs, la Laia, que en tot moment ens va rebre amb molta il·lusió i agraïment. A la foto la podeu veure (esquerra) amb la Patrícia, dinamitzadora de La Lira.

Com estava previst, vam poder participar en la mostra d'entitats celebrada en el marc del 6è aniversari de La Torre de la Sagrera i us deixem una mostra de l'exposició.

També voldríem comentar que està programat fer un taller per donar a conèixer el Quilling al barri, organitzat per La Torre de la Sagrera. A hores d'ara ja estan les places completes.

Grup de Quilling Torre La Sagrera

PHOTOSAGRERA

L'entitat fotogràfica de la Sagrera.

Punt de trobada dels aficionats a la fotografia

El passat 2 i 3 de Març es va celebrar als espais de la Nau Bostik la vuitena fira **Steampunk** de Barcelona amb una gran assistència de participants i públic en general.

La nostra associació va col·laborar amb l'organització de l'esdeveniment muntant un escenari perquè tots els fotògrafs que ho desitgessin poguessin fer una sessió fotogràfica amb les persones vestides amb l'estil de la fira. També es va posar el nostre estudi a disposició dels socis de **Photosagrera** per aprofitar l'esdeveniment, intercanviar experiències i poder practicar amb diferents esquemes d'il·luminació.

El punt final de la nostra col·laboració va ser la posada a disposició de l'organització d'un sistema informàtic que va permetre la recollida de 1.360 fotografies realitzades durant l'esdeveniment i que permet a les persones participants poder descarregar-se les fotos on apareixen oferint així un record gràfic de bona qualitat i amb diferents estils de processament.

Es poden veure aquestes fotos fent clic al cartell de la pàgina inicial de la nostra web, www.photosagrera.com

El 9 d'abril passat, dins del marc "l'autor i la seva obra", vam comptar amb la presència de **Joan Mimó i Bayó**, pertanyent a diverses associacions fotogràfiques, entre elles Photosagrera.

Reconegut en el món de la fotografia, és membre del cos de jurats de la Federació Catalana de Fotografia (FCF); mestre de la Federació Catalana de Fotografia i de la Confederació Espanyola de Fotografia. I té el guardó d'Excel·lència FIAP.

En una primera part, en Joan va anar mostrant un gran nombre de treballs fruit de la seva dilatada experiència de més de 40 anys.

Va compartir amb els assistents la seva manera d'entendre la fotografia i els seus mètodes de treball, els quals adapta als diversos corrents del moment.

Va compartir amb els assistents la seva manera d'entendre la fotografia i els seus mètodes de treball, els quals adapta als diversos corrents del moment.

La segona part de l'esdeveniment es va dedicar a inaugurar una completa exposició de les seves fotografies sobre les quals es va anar comentant detalls de com van ser preses, quines van ser les motivacions que el van impulsar a fer-les i com les acabava publicant.

L'exposició la componen quatre parts: a la primera una sèrie de deu bodegons centrats en el món del vi amb què va aconseguir el segon lloc al concurs estatal de la Confederació Espanyola de Fotografia

Un altre apartat el compon el projecte que va fer sobre la pandèmia. Un exemple clar de l'impacte que es pot aconseguir unint la creativitat amb la fotografia. Va obtenir el premi Catalunya el 2022

La resta de l'exposició està formada per un conjunt de retrats en blanc i negre i una darrera part que recull temes variats, mostra de la capacitat de l'autor per desenvolupar-se a qualsevol de les disciplines fotogràfiques.

Visita nuestra web
Associació PhotoSagrera
www.photosagrera.com

La Sagrerina.com
Diari independent de la Sagrera

NAU BOSTIK
ESPAI DE CREACIÓ I DIFUSIÓ DE LA CULTURA

25è ANIVERSARI DE L'ESPAI JOVE GARCILASO DE LA SAGRERA

Aquest mes de maig, l'Espai Jove Garcilaso compleix 25 anys.

El mes de maig de l'any 1999, el Centre Garcilaso, va obrir les seves portes com a centre cultural de caràcter generalista. En aquell moment en què la tecnologia a casa era una cosa incipient, es va especialitzar en el camp de les tecnologies i tenia una oferta molt encarada a les persones joves.

Durant aquest quart de segle, aquest espai ha estat un far per a la gent jove del barri, oferint un espai de trobada, participació, empoderament i creixement personal.

Un espai per a joves

L'Espai Jove Garcilaso acull joves d'entre 12 i 35 anys, oferint una gran varietat d'activitats i serveis:

Tallers i cursos

Informació i assessorament

Acollida i dinamització

Oci i cultura

Un espai físic al servei de la gent jove per a la creació i la innovació

L'Espai Jove Garcilaso aposta per la creació i la innovació, oferint espais i recursos per a que la joventut pugui desenvolupar el seu talent i les seves idees.

Estudi de gravació

Bucs d'assaig

Sala d'actes

Sala d'exposicions

Cessió de sales

Un espai per al futur

L'Espai Jove Garcilaso mira cap al futur amb il·lusió, amb l'objectiu de seguir sent un espai de referència per a la joventut del barri i de la ciutat.

Aposta per l'acompanyament, la formació i la informació, tot potenciant els valors de la sostenibilitat, la inclusió, la igualtat d'oportunitats, i tots aquells valors que puguin ajudar a fer créixer el jovent que s'hi apropa i a convertir-se en grans persones adultes, autònomes, felices i segures de si mateixes.

El 25è aniversari de l'Espai Jove Garcilaso és una ocasió per a celebrar la trajectòria d'aquest espai emblemàtic i per a mirar cap al futur amb optimisme. L'Espai Jove Garcilaso és, i continuarà sent, un espai de referència per a la joventut, un espai on poder trobar-se, aprendre, créixer i construir un futur millor.

Si ens vols conèixer més i millor, ens trobaràs a: <https://espaijovegarcilaso.org>

OLEKSII KOVAL, ARTISTA UCRAÏNÈS EXPOSA ESMALTS AL FOC I GRAVATS A LA NAU U DE L'ESCOLA LLOTJA

1- Oleksii KOVAL, nascut a Kiiv, Ucraïna, el 1977, sentí passió per l'art des de ben petit. Al 1996 es va graduar a l'Escola estatal d'Art «Taras Shevchenko» de la República ucraïnesa en l'especialitat de pintura. Amplià estudis a l'Acadèmia nacional de Belles Arts i Arquitectura (en pintura amb el professor V. Zabashta) i es graduà el 2002.

2- Des del 2000 treballa professionalment com a muralista i ha creat més de 100 obres a Ucraïna i a l'estranger, emprant diferents tècniques artístiques aptes per mural, com ara fresc, mosaic, vitralls i esmalts al foc.

3- Ha treballat en col·laboració amb diversos arquitectes. D'entre totes les disciplines, finalment, quan va descobrir l'esmalt al foc al taller d'Ivan Kyrychenko, el 2006, es va adonar que era la seva tècnica ideal, que s'ajustava a la seva forma de pensar i expressar-se. Va continuar investigant pel seu compte i en tallers d'esmaltat a Xina, Índia i EUA. Les seves fonts d'inspiració són sempre properes a la natura. Des del 2009 treballa amb la seva tècnica favorita, sobre diferents materials: coure, argent, bronze, encara que com artista no abandona el gravat o la pintura. Entre el 2000 i el 2021 ha participat en múltiples collectives i simposis artístics, principalment a Ucraïna, Bulgària i Croàcia. Individualment ha exposat en diversos països, a més del seu, com Turquia, EUA i, recentment, colpit per la guerra, a Itàlia el 2022, a l'ArTchivio Museum de Ponte San Pietro, a Llombardia. Ara l'acull Barcelona, sota el títol de "Prop del mar", a l'escola

d'Art i Disseny Llotja, seu reconeguda internacionalment per l'ensenyament de l'esmalt, on ens mostra obres de grans dimensions.

Podeu visitar l'exposició, **amb entrada lliure**, entre el 7 i el 31 de maig a la Nau U de l'escola Llotja. C/ Pare Manyanet 38. Inauguració el dia 7 de maig a les 18h. De dilluns a divendres, de 10 a 20h

Núria López-Ribalta

AL·LÈRGIA - SEGONA PART

En l'article anterior parlàvem que els símptomes de l'al·lèrgia al pol·len durant l'estiu són similars als de la primavera, ja que el procés patològic és el mateix. El sistema immune reacciona exageradament davant una partícula estranya que creu que és nociva i la seva reacció és la que produeix els símptomes que ja coneixem. És igual que el procés hagi succeït en una estació o altra.

Avui parlarem de què podem fer per prevenir l'al·lèrgia i quins tractaments existeixen.

Quins consells podem donar per prevenir o millorar els símptomes de l'al·lèrgia al pol·len a l'estiu?

La recomanació de no sortir de casa per no exposar-nos al pol·len la obviarem, per suposat, però sí direm que cal intentar no estar moltes hores a l'exterior i que és molt millor sortir de nit o a primera hora del matí, perquè la concentració de pol·len a l'aire és menor. Les ulleres de sol seran les nostres aliades i podríem també usar mascaretes.

Existeixen algunes substàncies que poden aplicar-se en esprai i que tenen un efecte barrera, les quals disminueixen el contacte del pol·len amb la mucosa nasal i, per tant, disminueix la reacció al·lèrgica. Un exemple és el **chitosan vegetal**, un derivat d'un bolet que forma una pel·lícula protectora a la mucosa nasal. La persona al·lèrgica que vagi a sortir al carrer o a fer un passeig pel camp s'aplica aquest esprai abans de sortir de casa i així porta una certa protecció davant el contacte amb el pol·len. Aquesta substància també té efecte per fluidificar el moc i hidratar.

Antihistamínics sí o no? En quins casos no els recomanarem.

Els antihistamínics redueixen eficaçment els símptomes al·lèrgics perquè no són sensibilitzadors, és a dir, no fan que el cos deixi de reaccionar de manera equivocada i exagerada, però quan els símptomes són molt molestos, aconsegueixen reduir-los significativament.

Em general són bastant segurs, però en l'embaràs i la lactància cal valoració del metge, i entre la població en general alguns poden provocar somnolència.

Descongestius en esprai, sí o no?

Esprais nasals sí, descongestius no, segons la meua opinió. Els descongestius són molt ràpids en la seva acció, perquè el que fan es tancar els vasos sanguinis de la mucosa nasal i, per tant, s'allibera pressió i congestió, i es deixa de moquejar; però això produeix un efecte rebot que fa que en poc temps els símptomes

tornin a aparèixer. Si s'utilitzen de manera crònica, es pot produir atrofia de la mucosa nasal. Existeixen esprais que poden millorar els símptomes sense tenir efectes adversos.

Hi ha algun tractament que puguem recomanar a la farmàcia per alleujar aquesta rinitis al·lèrgica?

Hem parlat del **chitosan vegetal**, el qual actua com a barrera protectora i pot també eliminar el moc, disminuir la rinitis i la congestió nasal. Per al picor d'ulls disposem de col·liris amb substàncies que contenen àloe vera i liposomes que calmen la picor i també descongestionen la parpella

En els últims anys s'han publicat dades científiques de com les alteracions de la microbiota poden ocasionar o desenvolupar malalties de tipus al·lèrgic. Efectivament, aquest és un tema molt interessant i cada vegada hi ha més dades al respecte. Hi ha estudis que indiquen que la microbiota intestinal de les persones al·lèrgiques és menys variada que les persones que no ho són. Aquests estudis s'han fet en malalties al·lèrgiques en general i, en alguns casos més concrets, són molt rigorosos en dermatitis atòpiques.

Podrien ser útils els probiòtics en el tractament de certes al·lèrgies?

Si l'al·lèrgia és un anomalia del sistema immune i els probiòtics contribueixen a regular el funcionament del sistema immune, aleshores han d'actuar positivament en aquests pacients. Hi ha estudis relacionats amb això d'una soca bacteriana que és el *Lactobacillus rhamnosus GG*.

Per tant existeix una relació intensa entre la microbiota i l'al·lèrgia, la qual cosa suggereix que una modulació de la microbiota intestinal amb un suport específic de probiòtics podrà contribuir a prevenir les al·lèrgies. Així que els probiòtics participen en el restabliment de les propietats i equilibri de la microbiota intestinal

Resum

- L'al·lèrgia es tradueix en símptomes diversos: nas tapat, parpelles inflades, llagimeig, irritació ocular, mucositat i picor al paladar.

- El paper de les bacteries de la microbiota intestinal en la prevenció de les al·lèrgies constitueix una font d'investigació.

- Perquè es desencadeni al·lèrgia és necessita una predisposició genètica de la persona i una exposició a substàncies al·lèrgiques.

- Identificar una al·lèrgia en els primers símptomes permet enfrontar-se millor a ella i evitar un empitjorament dels símptomes.

- Tenim tractaments preventius per començar un mes abans de la pollinització del pol·len. Si acudeixes a la farmàcia et podran assessorar en el millor tractament per a tu.

- També disposem de productes naturals una vegada han començat els símptomes, sense efectes secundaris.

- El paper de les bacteries de la microbiota intestinal en la prevenció de les al·lèrgies constitueix un tractament útil, sempre que es prengui una combinació adequada de soques probiòtiques.

Susanna Serra Simon, la salut és el que ens importa.

ELS MOTS ENCREUATS DEL TOTA LA SAGRERA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														

HORIZONTALS 1.- Sala inaugurada el passat 1 de març a la Nau Bostik amb nom de geganta. El carrer més anatòmic de la Sagrera. **2.-** Areolític sense moviment convulsiu. Als EAU és una autoritat. A Ciutat d'Elx apareixen invertides, a diferència d'Olesa. **3.-** Separades per la Sagrera. Unides a la Sagrerina. El pronom de Pare Claret. Enllaça Portugal amb la Meridiana. **4.-** Diàgraf escapçat. Les vocals de Monlau. Ban agitat. **5.-** En dues paraules, va del Vallès a Portugal i acaba lliscant per la darrera columna. **6.-** Conjunció al capdavant de Cardenal Tedeschini. Habitual a Berenguer de Palou. Banal capgirat i desvocalitzat. Sector escuat que ha perdut l'orientació. **7.-** La senzillesa s'ha posat d'esquena i ha perdut el cap. Muda porteria de rugbi. Xifra palindròmica. **8.-** Pilot desorientat. Canvi de sentit per al final de La Sagrera Es Mou. Cinquant a Martí Molins. Doblada a la Meridiana. **9.-** Glícid. Registre de l'orgue que imita la veu de nas. **10.-** Tònica a la Sagrera. Accentuada a Mossèn Juliana. Tona. A

SOLUCIONS

C	N	E	R	S	L	V	S	V	C	V	A	U	V	P	14
S	E	N	E	S	E	T	V	S	V	E	S	A	T	E	13
I	P	R	E	R	E	G	A	S	V	A	S	O	S	A	12
S	O	G	E	U	F	N	E	I	C	I	E	L	I	C	11
B	A	S	V	A	R	A	D	V	N	T	J	E	E	E	10
D	R	V	A	S	V	N	A	D	I	R	I	C	A	V	9
A	L	M	O	U	P	I	P	I	O	T	O	T	O	T	8
S	S	S	H	Z	L	L	I	L	E	S	A	S	E	V	7
S	E	C	T	O	B	N	T	E	E	I	N	I	E	I	6
O	D	A	R	C	I	R	O	I	N	O	N	T	O	N	5
B	N	V	U	V	O	F	V	A	R	G	V	A	G	V	4
S	V	G	E	P	T	E	I	R	I	G	S	G	V	A	3
E	L	R	I	M	E	L	I	E	O	L	E	O	L	E	2
L	L	O	C	A	N	I	K	I	K	I	S	T	O	S	1
14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		

l'inrevés, por, feredat. **11.-** Liti. Ardent carrer cubà a la Sagrera. **12.-** Es regala per Sant Jordi. Escola eminentment sagrerenc. Arbre comú al parc de la Pegaso i a la plaça de l'Assemblea de Catalunya. **13.-** Assistida. A la Sagrera no només es pren a les cinc. Deseña a les quals els manquen cinc-cents romans. **14.-** En dues paraules, músic que identifica els escoltes sagrerencs. El cor dels conferenciants.

VERTICALS 1.- Impulsor de la Nau Bostik que es pot dir amb Vers. A l'inrevés, cada cop se'n detecten més a la Sagrera. **2.-** Instrumentista la parròquia de Crist Rei. Lletxa grega. **3.-** Conec. Gat sense ànima. Entre el paleolític i l'oligocè. La de Districte ens queda a la plaça Orfila. **4.-** La més nostrada és la de Montgrí. La porten al cap els operaris de les obres de l'estació de la vergonya. **5.-** Nom de pila d'origen búlgar. Flirti sense cap. Separades per Mossèn Juliana. **6.-** Fragment escollit de Clara Zetkin. Arxipèlag que uneix dues places sagrerencs. Acaba a les Açores. **7.-** Singular a Jambrina. A Josep i a Estivill. No arriben a onze. Cinc-cents a la plaça Masadas. El més blanc que trobareu a la pastisseria Bareche. **8.-** Neixen, aquestes plantes, a l'inrevés. Línia vermella que fa parada a la Sagrera. A l'entrada d'Afganistan. Al capdavant del carrer Coll. **9.-** Possessiu manual capgirat. Ai que la intel·ligència artificial ens ve a l'anglesa! El carrer de l'Espai 30. **10.-** Desocupi. Les provoca la lluna i les negres són les pitjors. **11.-** Secrets sense límits. Infermeres dels rats penats. Club esportiu nostrat que acaba lliscant per la darrera filera. **12.-** Repetida al passatge Coello. Poeta que travessa la Meridiana. A Concepció no es toquen i a Arenal tenen un altre sentit. **13.-** Peces de ferro on van muntats els pneumàtics dels vehicles. Graten. **14.-** Illa grega tristament famosa per una crisi de refugiats el 2015. Adob desoxigenat. La X destrossada sembla una sèrie televisiva capgirada.

COMUNICAT

RENOVACIÓ TOTAL O PARCIAL DE LA JUNTA DIRECTIVA DE L'AVV

Estimats veïnes i veïns, sòcies i socis,

En aquests moments importants per a la Sagrera, ens dirigim a vosaltres amb esperança i determinació. **Després de vuits anys de mandat de la Junta actual, plens de desafiaments i èxits**, ara arriba el moment de renovar la nostra Junta. És un moment de reflexió, de decidir cap a on volem dirigir-nos com a barri i quines són les prioritats que volem abordar en els pròxims anys.

Els reptes que ens esperen són immensos i abasten diverses àrees crucials per al futur del nostre barri. Des de la imminent **arribada de l'AVE i la nova estació**, cosa que planteja interrogants sobre com ens afectarà, fins a la preocupant tendència a la gentrificació que **provoca un augment desmesurat dels preus de l'habitatge i dels lloguers**, així com també la inexistent oferta d'habitatge dotacional i per a joves.

A més, hem de dedicar esforços a preservar el nostre llegat històric i arquitectònic, i alhora treballar per millorar la qualitat de vida dels nostres veïns i veïnes. Això inclou iniciatives com la **pacificació dels carrers per garantir un entorn més segur** i amable, així com impulsar la mobilitat sostenible per **reduir la contaminació** i promoure un estil de vida més saludable.

No podem oblidar la importància de **garantir un accés equitatiu als serveis bàsics**, com poden ser l'educació i la sanitat pública. Hem d'esforçar-nos per millorar la qualitat i l'accessibilitat d'aquests serveis per a totes les veïnes i veïns, assegurant que ningú quedi exclòs o desatès.

En resum, afrontem reptes enormes que requereixen una resposta decidida i coordinada. **Hem de treballar junts per protegir el nostre barri**, preservar la seva identitat i millorar la qualitat de vida dels qui hi vivim. Junts som més forts, i amb determinació i col·laboració, podrem superar aquests desafiaments amb èxit.

Us animem, doncs, a participar activament en aquest procés. Si teniu idees, projectes, o simplement ganes de contribuir, ara és el moment. La vostra participació és fonamental per aconseguir els canvis que volem veure. Tots i totes tenim un paper a jugar en la construcció del futur del nostre barri.

Dit això, tots els socis i sòcies que vulgueu **presentar candidatura** ho haureu de fer mitjançant un escrit adreçat a la secretaria de l'Associació, el qual podreu lliurar de forma presencial, amb correu postal ordinari o amb correu electrònic, tenint com a **data límit el 6 de juny de 2024**, per poder presentar-la en el punt previst de l'assemblea, la qual serà el **13 de juny de 2024 a les 18:30h, a la Torre de la Sagrera**. Recordeu que per constituir la Junta són imprescindibles un mínim de tres persones: un president/a, un secretari/a i un tresorer/a. Tanmateix, si algun soci o sòcia vol formar part de la candidatura que presenti la Junta actual, serà benvingut/da.

Junts som més forts, junts construïm el futur del nostre barri!

La junta de l'AVV de la Sagrera.

AJUDA'NS A REDUIR DESPESES BANCÀRIES

QUÈ? Cobrar els rebuts de soci a través dels bancs és cada cop més car. Si el rebut és tornat, pel motiu que sigui, les despeses s'incrementen enormement per la devolució. Donat que les quotes de l'Associació són molt ajustades, i les despeses són molt grans comparativament, recomanem que tothom que pugui faci transferència directa, en lloc de domiciliar el rebut.

QUAN? Podeu fer la transferència entre l'1 de gener i el trenta de juny de 2024.

COM? Feu la transferència al següent compte de l'Associació:

IBAN: **ES22 2100 1317 8302 0003 2340**

Títular del compte: AVV LA SAGRERA

Indicar també: Nom i cognoms + "QUOTA 2024"

QUOTES VIGENTS ANY 2024:

Persones majors de 65 anys 15 €

Persones fins a 35 anys 20 €

Persones entre 35 i 65 anys *25

* També per a les persones no associades i entitats que vulguin col·laborar en l'edició de la revista Tota la Sagrera.

La inmobiliaria del barrio

 Dolça Llar

Llámanos al
933 404 114

La primera gran diferencia:
la transparencia.

Vender o Comprar

POR SOLO 5000€

* Para propiedades de hasta 250.000€ que se pongan a la venta en Barcelona ciudad.

- Atención personalizada
- Máxima transparencia
- Banco de datos propios
- 8 oficinas a pie de calle
- Valoraciones gratuitas

Nuevos **comienzos...**
... y nuevos **recuerdos**

 @dolcallar

C. Gran de la Sagrera, 178, Local 1
08027 Barcelona

sagrera@dolcallar.es · www.dolcallar.es

Cada agencia es autónoma, tiene su propia sociedad y su propio AICAT.